

RGD-410-3/15/MLM

Gdańsk, 30 grudnia 2016 r.

DECYZJA NR RGD. 4/2016

- I. Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 184 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działania przedsiębiorców:
- 1) Mariusza Boralą z Giżyna, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą ELLIMAR Mariusz Boral, nr REGON 320622828;
 - 2) Zygmunta Burdyńskiego z Kalisza Pomorskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą DEWIZA Zygmunt Burdyński, nr REGON 330264108;
 - 3) Annę Skonieczko z Drawsko Pomorskiego, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Firma Usługowa ROL-MED Anna Skonieczko, nr REGON 330426249;
- polegające na zawarciu porozumienia ograniczającego konkurencję na lokalnym rynku usług gospodarki leśnej, wykonywanych na obszarze Nadleśnictwa Drawsko oraz okolicznych terenów wojskowych, polegającego na uzgodnieniu cen w ofertach złożonych w postępowaniu przetargowym dot. zamówienia Jednostki Wojskowej 3378 w Drawsku Pomorskim na wykonanie usługi „Dwukrotnej Mineralizacji Pasów Przeciwożarowych na terenie CSWL Drawsko - znak postępowania 546/2014.
- II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 184 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada:
1. w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, na Mariusza Boralą, **karę pieniężną** w wysokości 4.577 zł (słownie: cztery tysiące pięćset siedemdziesiąt siedem złotych), płatną do budżetu państwa;
 2. w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, na Zygmunta Burdyńskiego, **karę pieniężną** w wysokości 2.816 zł (słownie: dwa tysiące osiemset szesnaście złotych), płatną do budżetu państwa;
 3. w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, na Annę Skonieczko, **karę pieniężną** w wysokości 3.675 zł (słownie: trzy tysiące sześćset siedemdziesiąt pięć złotych), płatną do budżetu państwa.
- III. Na podstawie art. 77 ust. 1 oraz art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 184 ze zm.) oraz stosownie do art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks po-

stępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu obciąża przedsiębiorców następującymi kosztami, tj.:

- 1) Mariusza Boralą - 56,30 zł (słownie: pięćdziesiąt sześć złotych 30/100),
- 2) Zygmunta Burdyńskiego - 56,30 zł (słownie: pięćdziesiąt sześć złotych 30/100),
- 3) Annę Skonieczko - 56,30 zł (słownie: pięćdziesiąt sześć złotych 30/100),

i zobowiązuje do uiszczenia tych kosztów na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

- [1] W związku z zawiadomieniem Dowódcy Jednostki Wojskowej 3378 w Drawsku Pomorskim, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów [zwany dalej również Prezesem Urzędu lub organem antymonopolowym] przeprowadził pod sygn. RGD. 400-35/14/MLM postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia, czy w związku z przetargiem zorganizowanym przez Jednostkę Wojskową 3378 w Drawsku Pomorskim na „Dwukrotną Mineralizację Pasów Przeciwożarowych” nie doszło do naruszenia przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) [zwanej dalej ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów lub ustawą antymonopolową].

Wyniki analizy materiału dowodowego, zgromadzonego w trakcie postępowania wyjaśniającego, dały podstawę do postawienia uzasadnionej hipotezy o podejrzeniu naruszenia przez wykonawców:

- 1) ELIMAR Mariusz Boral z Giżyna (Kalisz Pomorski),
- 2) DEWIZA Zygmunt Burdyński z Kalisza Pomorskiego,
- 3) FU ROL-MED Anna Skonieczko z Drawska Pomorskiego,

zakazu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

- [2] W dniu 6 listopada 2015 r., postanowieniem nr 174 Prezes Urzędu wszczął, z urzędu, postępowanie antymonopolowe w sprawie podejrzenia zawarcia przez przedsiębiorców:

- Mariusza Boralą z Giżyna, prowadzącego działalność gospodarczą w oparciu o wpis do CEIDG, pod firmą ELIMAR Mariusz Boral,
- Zygmunta Burdyńskiego z Kalisza Pomorskiego, prowadzącego działalność gospodarczą w oparciu o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), pod firmą DEWIZA Zygmunt Burdyński,
- Annę Skonieczko z Drawska Pomorskiego, prowadzącą działalność gospodarczą w oparciu o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), pod firmą Firma Usługowa ROL-MED Anna Skonieczko,

porozumienia ograniczającego konkurencję na lokalnym rynku usług gospodarki leśnej, wykonywanych na obszarze Nadleśnictwa Drawsko oraz okolicznych terenów wojskowych, polegającego na uzgodnieniu cen w ofertach złożonych w postępowaniu przetargowym dot. zamówienia Jednostki Wojskowej 3378 w Drawsku Pomorskim na wykonanie usługi „Dwukrotnej Mineralizacji Pasów Przeciwożarowych na terenie CSWL Drawsko - znak postępowania 546/2014”, co może stanowić naruszenie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

- [3] Postanowieniem nr 175 z dnia 6 listopada 2015 r. do akt sprawy włączono całość dowodów, pozyskanych w trakcie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego.
- [4] W dniu 6 listopada 2015 r. do przedsiębiorców wystosowano zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego.
- [5] Anna Skonieczko [zwana również ROL-MED] ustosunkowując się do postawionego zarzutu, pismem z dnia 24 listopada 2015 r. stwierdziła, co następuje:
- *Zaprzeczam aby doszło do uzgodnienia cen na wykonanie usługi objętej przetargiem, jak również abym składała w tym przedmiocie oświadczenie potwierdzające, że do takiego ustalenia doszło.*
 - *Zaoferowaną cenę oparłam wyłącznie na własnej kalkulacji. Podczas wizji lokalnej, w której wzięłam udział stwierdziłam, że zamawiający źle sporządził specyfikację istotnych warunków zamówienia ponieważ nie wszystkie prace, które gwarantowały prawidłowe wykonanie usługi były w niej ujęte (prace ziemne i rozdrobnienie)...Zamawiający oszacował, że należy rozdrobnić 35 ha ja uważałam, że należało rozdrobnić ok. 90 ha.*
 - *Kalkulację swoją oparłam korzystając z katalogu Norm Czasu Prac Leśnych obowiązującym w Lasach Państwowych plus wartość dodatkowych prac ziemnych.*
 - *...Chciała bym zauważyć, że oferta firmy pani Anety Rogowskiej z Mirosławca opiewająca na kwotę 588.060 zł również przekraczała wartość zamówienia, o prawie 100.000 zł, co świadczyć może o tym, że specyfikacja została sporządzona nieprawidłowo (przedstawiciel firmy był obecny na wizji lokalnej).*
 - *Firmy, które wykonują usług na tak małym i specyficznym rynku znają się, rozmawiamy ze sobą, niejednokrotnie kooperujemy używając sobie sprzętu, natomiast kontakt i rozmowy w tym konkretnym przetargu były nieuniknione z uwagi na wymóg wizji lokalnej terenu.*
 - *Rozmowy z innymi oferentami dotyczyły zakresu ewentualnej pomocy sprzętowej przy wykonaniu zlecenia, dopuszczalnej w świetle obowiązujących przepisów.*
 - *Podpisałam oświadczenie o oddaniu do dyspozycji zasobów niezbędnych do wykonania zadania. Jednakże z powodu nie dogadania się co do ceny za oddanie sprzętu do takiego oddania nie doszło.*
 - *Wszyscy oferenci (także nie objęci postępowaniem) składali oferty w ostatnim dniu (...). Ja, jak i pozostali oferenci przybyliśmy po pierwszym odbiorze oferty tj. między 8:40 a 9:10. Około godz. 9:10 tj. 20 minut przed końcem terminu składania ofert osoba upoważniona wróciła i na mojej jak i innych ofertach wpisała datę i tą samą godzinę wpływu.*
 - *Uważam, że jeżeli zamawiający w chwili rozstrzygnięcia przetargu miał tak poważne wątpliwości co do jego prawidłowości, rodzi się pytanie dlaczego nie unieważnił przetargu i nie odmówił przyjęcia złożonych ofert aby uniknąć narażenia się na przyjęcie niekorzystnej ofert.*
- [6] Zygmunt Burdyński [zwany również DEWIZA], w piśmie z dnia 25 listopada 2015 r., także zaprzeczył, aby uczestniczył w zarzucanej zмовie przetargowej. Przekazał dodatkowo kopię postanowienia Prokuratury Rejonowej w Szczecinku umarżającej śledztwo w sprawie przeciwko Zygmunutowi Burdyńskiemu, Annie Skonieczko i Mariuszowi Boral, podejrzanym o to, że:
- (...) w okresie od 16 do 29 listopada 2014 r. w Olesznie i Pomierzynie, gm. Kalisz Pomorski działając wspólnie i w porozumieniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej poprzez wejście w porozumienie co do ceny składanych przez nich ofert oraz usług podwykonawstwa i zasobu technicznego do przetargu*

organizowanego przez jednostkę Wojskową 3378 Drawsko Pomorskie z siedzibą w Olesznie na dwukrotną mineralizację prasa przeciwpożarowego na terenie CSWL Drawsko działając w ten sposób na szkodę Skarbu Państwa reprezentowanego przez Komendanta Jednostki Wojskowej 3378 Drawsko Pomorskie z siedzibą w Olsztynie przy ul. Głównej 1 tj. o czyn z art. 305 § 1 kk wobec stwierdzenia, iż podejrzani nie popełnili zarzucanego im przestępstwa. Zgodnie z treścią uzasadnienia (....) Przy zmianie roli procesowej nie mogą być brane pod uwagę zeznania Mariusza Boral'a i Anny Skonieczko przesłuchanych w charakterze świadka. Natomiast na dalszym etapie postępowania osoby, przeciwko którym prowadzono śledztwo, będąc w charakterze podejrzanych, odmówiły składania dalszych wyjaśnień.

[7] Mariusz Boral [zwany dalej także ELIMAR], w piśmie z dnia 20 listopada 2015 r., podniósł, iż nie zgadza się z postawionym zarzutem i wyjaśnił, że:

- W przetargu ogłoszonym przez JW.3378 Drawsko, w którym brałem udział złożyłem (jak się okazało) najkorzystniejszą ofertę, której wysokość oszacowałem tylko i wyłącznie na podstawie opisu przedmiotu zamówienia, bez dokonania wizji lokalnej, z której to możliwości skorzystali pozostali oferenci. Pragnę nadmienić, że składając ofertę skorzystałem z możliwości jaką zamawiający dał potencjalnym wykonawcom, zmieniając zapis SIWZ, dopuszczając udział w przetargu bez dokonania wizji terenowej.
- Wyczytawszy w/w zapis i wiedząc, że niezbędne dokumenty (ZUS, Urząd Skarbowy) miałem bo przygotowałem je do przetargu na tą samą usługę wiozną, skorzystałem z tej możliwości. Po otrzymaniu przez Jednostkę Wojskową 3378 wezwania o uzupełnienie dokumentów, zauważyłem że są one nieważne a ja z powodu zaległości w opłaceniu składek oraz krótkim terminem, nie byłem, w stanie tych dokumentów dostarczyć. Ponadto żaden urząd nie wystawia dokumentów wstecz. Zaświadczenia musiały być aktualne na dzień otwarcia ofert - których nie posiadałem, w związku z powyższym ich nie wysłałem.
- Pragnę podkreślić, że nie było uzgodnień dotyczących wysokości cen między mną a pozostałymi osobami wymienionymi w piśmie. Z przedstawionego uzasadnienia pragnę zwrócić uwagę na pierwszą ofertę, która wyceniła pracę po dokonaniu wizji lokalnej. Najwidoczniej wizja lokalna była kluczowym czynnikiem kształtującym wycenę prac (stwierdzeniem większego zakresu i czasochłonności prac aniżeli wynikało to z opisu przedmiotu umowy).

[8] Prezes Urzędu w oparciu o postanowienie nr 23 z dnia 5 kwietnia 2016 r. postanowił dopuścić z urzędu dowód z przesłuchania stron postępowania, na okoliczność wyjaśnienia faktów i okoliczności dotyczących rodzaju i zakresu współpracy między nimi. Czynności przesłuchania zostały przeprowadzone w dniu 28 kwietnia 2016 r. w Drawsku Pomorskim, a w ich trakcie stronom okazano potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie odpowiedniej oferty przetargowej, stanowiącej akta sprawy, prowadzonej pod sygn. RGD. RGD-410-3/15/16/MLM., t.j.:

- Mariuszowi Boral, karty nr.: 137-142,
- Zygmuntowi Burdyńskiemu, karty nr.: 161-166,
- Annie Skonieczko, karty nr.: 149-154.

[9] W dniu 15 września 2016 r., Prezes Urzędu, mając na uwadze, wynikający z art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), obowiązek należytego i wyczerpującego informowania stron postępowania o okolicznościach sprawy, poinformował Annę Skonieczko, Zygmunta Burdyńskiego i Mariusza Boral'a o dotychczasowych ustaleniach

poczynionych w toku prowadzonego postępowania w formie dokumentu pn. Szczegółowe uzasadnienie zarzutów [SUZ].

[10] W odpowiedzi na SUZ, Pani Anna Skonieczko, pismem z dnia 4 października 2016 r. oświadczyła m.in.,:

- Oferta złożona w trakcie przedmiotowego postępowania przetargowego została przygotowana, przez Annę Skonieczko, nie na skutek zawartego porozumienia ale samodzielnie, w oparciu o posiadaną wiedzę oraz doświadczenie. Anna Skonieczko (...) *z powodzeniem brata udział w postępowaniach przetargowych toczących się w latach ubiegłych w tym m.in. na usługi z zakresu gospodarki rolno-łaskowej dla nadleśnictwa Drawsko czy usługę mineralizacji pasów przeciwpożarowych poligon Drawski dla JW. 1965 oraz JW. 1969 (...) posiada zatem niezbędne rozeznanie oraz doświadczenie pozwalające na należyte i staranne wyliczenie kwoty ofertowe.*
- Przy kalkulacji oferty Anna Skonieczko korzystała z Katalogu Norm Czasu Dla Prac Leśnych Wykonywanych w Zagospodarowaniu Lasu, który obowiązuje w Lasach Państwowych, a został wprowadzony w życie Zarządzeniem nr 99 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2003 r. oraz cen usług, które obowiązywały z Nadleśnictwie Drawsko. Wyliczona oferta nie była - zdaniem strony - zawyżona ale stanowiła odzwierciedlenie przewidywanych kosztów wykonania zamówienia.
- Anna Skonieczko nie знаła Pana Burdyńskiego przed przetargiem. Zaprzecza także, aby (...) *w trakcie jakichkolwiek spotkań, czy wizji lokalnej podejmowała z pozostałymi uczestnikami temat przetargu i jego szczegółów (...) nie może także ponosić negatywnych konsekwencji związanych z działaniem lub zaniechaniem innych uczestników przetargu, w tym zwłaszcza, gdy jeden z nich (Mariusz Boral) nie przedłożył na czas stosownych dokumentów, co skutkowało jego wykluczeniem z przetargu.*
- *Strona pragnie podkreślić, że z uwagi na uwarunkowania lokalne nie była w stanie samodzielnie sprostać zadaniu i przyjąć na siebie całość obowiązków określonych w SUZ. Dość wskazać, że kwota przetargu przekraczała znacznie całość przychodów uzyskanych przez stronę w roku ubiegłym. Wbrew twierdzeniem Prezesa Urzędu zgodnym z zasadami konkurencji i logiki było poszukanie przez stronę kooperantów gotowych użyć swoich zasobów celem realizacji przedmiotu przetargu. Strona podaje przy tym, że pomimo istnienia na rynku lokalnym szeregu podmiotów, trudniących się usługami rolniczymi oraz leśnymi, a zatem potencjalnie zainteresowanych udziałem w przedmiotowym przetargu, to żaden z nich nie wziął udziału tak jako oferent jak i jako potencjalny podwykonawca.*
- Zdaniem Anny Skonieczko (...) *rynek właściwy nie jest li tylko rynkiem usług leśnych lecz przede wszystkim rynkiem usług leśno-rolniczych albowiem charakteryzuje się występowaniem elementów właściwych zarówno dla prac leśnych oraz prac rolniczych, mineralizacja gruntu, bronowanie (...).* Natomiast rynek właściwy terytorialnie wyznaczony jest obszarem Nadleśnictwa Drawsko oraz okolicznych poligonów wojskowych (...) *nadto większość przedsiębiorców działających na tym rynku koncentruje działalność w pobliżu swojej siedziby.*
- Według Anny Skonieczko na tym rynku lokalnym funkcjonuje co najmniej 16 przedsiębiorców, którzy świadczą usługi leśne i rolnicze, w tym DEWIZA.
- Do pisma strony zostały dodatkowo dołączone oświadczenia 4 przedsiębiorców, datowane na 1 października 2016 r., o identycznej treści:
- *Oświadczam, że nie posiadam potencjału technicznego i kadrowego do wykonania samodzielnie zamówienia „Dwukrotna Mineralizacja Pasów*

Przeciwpożarowych na terenie CSWL Drawsko” - znak postępowania 546/2014. Nie posiadałem też potencjału do użyczenia innej firmie w celu wykonania tego zadania.

- *Strona pragnie zauważyć, że z załączonych do niniejszego pisma oświadczeń pozostałych podmiotów działających na tym samym rynku co Anna Skonieczko wynika wprost, iż nie byli oni w stanie sprostać wymogom technicznym jak i organizacyjnym związanym, z udziałem w badanym przetargu.*
- *W tych okolicznościach, skoro Anna Skonieczko nie miała możliwości uzyskania (...) pomocy w zakresie użyczenia potencjału technicznego od innych podmiotów działających na tym samym rynku...pomimo dochowania przez strona należytej staranności, nie była ona w stanie uzyskać zapewnień od innych aniżeli pozostali oferenci zapewnień, co do ewentualnego użyczenia środków technicznych niezbędnych do wykonania przedmiotowego zlecenia.*

[11] Zygmunt Burdyński, po zapoznaniu się z SUZ, pismem z dnia 29 września 2016 r. wniósł m.in. o:

zwrócenie się do zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie Inspektorat w Drawsku Pomorskim, ul. Sikorskiego 30, 78-500 Drawsko Pomorskie o udzielenie informacji czy konto płatnika składek Mariusz Boral, prowadzący działalność gospodarczą pod firmą ELIMAR (REGON: 320622828, adres Giżyno 25D/10, 78-540 Kalisz Pomorski), wykazywało zadłużenie na rzecz któregośkolwiek z Funduszy ZUS według stanu na dzień 29 lipca 2014 r.

Oświadczył również, m.in. że:

- nie ma żadnego przepisu, ani żadnych przeszkód, aby wykonawca powoływał się na zasoby udzielone mu przez innego wykonawcę składającego ofertę w tym samym przetargu,
- w przedmiotowym przetargu nie było żadnej możliwości, aby strony mogły doprowadzić do wyboru oferty najdroższej (złożonej przez Annę Skonieczko) gdyż to Zygmunt Burdyński złożył ofertę z najniższą ceną,
- skoro Mariusz Boral zalegał ze składkami ZUS, to jego oferta nie mogła być złożona awaryjnie, podlegała bowiem obligatoryjnemu odrzuceniu,
- Anna Skonieczko oświadczyła, że swoją ofertę przygotowała samodzielnie, w wyniku wykonanych wycień,
- kwoty podane przez Annę Skonieczko, w trakcie działań podjętych przez Prokuraturę, nie są tożsame z kwotami w ofertach, co potwierdza, że oferty były przygotowane niezależnie, a nie w wyniku zawartego porozumienia.

[12] Pismem z dnia 7 grudnia 2016 r. strony zostały powiadomione o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i wniesienia ewentualnych wniosków.

Zygmunt Burdyński, po zapoznaniu się z materiałem dowodowym, w dniu 27 grudnia 2016 r. przesłał wniosek o uzupełnienie postępowania, o następujące dowody, tj.:

1. *zwrócenie się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) o udzielenie informacji, czy konto płatnika składek Mariusza Boral, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą ELIMAR (REGON: 320622828, adres Giżyno 25D/10, 78-540 Kalisz Pomorski), wykazywało zadłużenie na rzecz któregośkolwiek z Funduszy ZUS według stanu na dzień 29 lipca 2014 r.*
2. *zwrócenie się do Zamawiającego - Jednostka Wojskowa 3378 Drawsko Pomorskie ul. Główna 1, 78-513 Oleszno, o przestanie wszystkich dokumentów dotyczących;*

- a) sposobu oszacowania wartości zamówienia nr 216/2014, w szczególności sposobu w jaki wyliczono kwotę przeznaczoną na realizację zamówienia,
- b) sposobu oszacowania wartości zamówienia nr 546/2014, w szczególności sposobu w jaki wyliczono kwotę przeznaczoną na realizację zamówienia,
- a także o nadeślanie wyjaśnień dlaczego, mimo że w postępowaniu z lit. b) powierzchnia przewidziana do mineralizacji jest o ponad 43 % większa wartość szacunkowa w/w zamówienia (i kwota przeznaczona na zamówienie) jest wyższa jedynie o 3%.

Dodatkowo wnoszą o wyłączenie w trybie art. 24 § 3 k.p.a od udziału w postępowaniu pracownika, który czynił odrębne notatki na kartach 506, 514 akt sprawy.

Zgodnie z treścią uzasadnienia, wniosek dotyczący dowodów wymienionych w ww. pkt 1. zmierza (..) do wykazania, że Mariusz Boral zalegał ze składankami ZUS a co za tym idzie jego oferta ani nie mogła być złożona „awaryjnie” ani też w ogóle nie mogła być elementem jakichkolwiek uzgodnień co do działań w trakcie przetargu (...).

W wypadku drugiego wniosku, zdaniem strony, wartość zamówienia była niedoszacowana (...) To, że wartość złożonej przeze mnie oferty była wyższa niż kwota przewidziana przez zamawiającego wynikało zatem stąd, że zamawiający dokonał błędnego oszacowania wartości zamówienia.

Natomiast, wniosek o wyłączenie z udziału w postępowaniu pracownika organu strona motywowała następująco:

- poczynione odrębne notatki na stronie 506 przypisują (...) mi wolę manipulacji,
- adnotacja na stronie 514 wskazuje, że (...) pracownik wywodzi konsekwencje z faktu braku zawarcia konsorcjum między uczestnikami niniejszego postępowania.

Po analizie przedmiotowego wniosku, wskazanego w punkcie [12] niniejszej decyzji, biorąc pod uwagę całość materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, postanowieniem nr 103 z dnia 29 grudnia 2016 r. odmówiono uwzględnienia żądania strony zawartego we wniosku.

Prezes Urzędu w takcie podjętych czynności wyjaśniających wystąpił m.in. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o informacje dot. wykonawców/stron postępowania. Ponadto, wniosek dot. uzupełnienia materiału dowodowego o dane od Zamawiającego, Prezes Urzędu uznał za bezzasadny bowiem stosowne informacje znajdują się już w aktach sprawy. Z treści udzielonych przez Zamawiającego wyjaśnień wynika, że długość pasów p.poż przeznaczonych do mineralizacji wynosiła 300,00 ha. Natomiast mineralizacji dokonywano dwukrotnie tj. w I etapie, w terminie 30 dni od daty podpisania umowy z wykonawcą wyłonionym w postępowaniu przetargowym i w II etapie w okresie jesiennym, w dniach od 29 września do 31 października 2014 r. Etap II nie obejmował prac dodatkowych, związanych z rozdrobnieniem pozostałości pożrebowych i innych elementów organicznych, na obszarze 35,00 ha [karta 288-360].

Natomiast, w związku z wnioskiem Zygmunta Burdyńskiego o wyłączenie w trybie art. 24 § 3 k.p.a. od udziału w postępowaniu pracownika, który poczynił odrębne notatki na kartach nr 506 i 514 akt sprawy uznaje się, że uprawdopodobnione okoliczności polegające na zapisie dwóch zdań na wskazanych kartach nie wywołują wątpliwości co do bezstronności pracownika w sprawie.

Zgodnie z art. 24. § 3 k.p.a. bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany m.in. na żądanie strony wyłączyć pracownika organu administracji publicznej od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności

niewymienionych w § 1 tego przepisu, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika.

Zygmunt Burdyński, po zapoznaniu się z aktami sprawy uznał, iż (...) *Na stronie 506 pracownik organu uczynił odręcznie adnotację (ołówkiem - zostało to przez mnie udokumentowane fotokopią) przypisującą mi wolę manipulacji. Z kolei w analogicznej adnotacji na stronie 514 pracownik wywodzi konsekwencje z faktu braku zawarcia umowy konsorcjum między uczestnikami niniejszego postępowania. Zawarcie konsorcjum jest prawem a nie obowiązkiem wykonawców i nie można z faktu braku skorzystania z tego prawa wyprowadzić ocen nagannych wobec wykonawców (...).*

Wbrew sugestiom wnioskodawcy, adnotacja na karcie 506 nie stanowi oceny zachowania Zygmunta Burdyńskiego ale odnosi się do sytuacji innej strony postępowania tj. Pana Mariusza Boralą. Natomiast zapis na karcie 514 dotyczy stwierdzenia Pani Anny Skonieczko, która podkreślała, że nie była w stanie samodzielnie wykonać zadania stąd zasadnym było, zgodnie z *zasadami konkurencji i logiki* poszukanie kooperantów gotowych użyć swoich zasobów celem realizacji przedmiotu przetargu.

Przedmiotowe adnotacje pracownika Urzędu dokonane zostały na pismach stron postępowania, przekazanych w odpowiedzi na przesłane przez organ antymonopolowy informacje o dotychczasowych ustaleniach, w formie dokumentu pn. „Szczegółowe Uzasadnienie Zarzutów” i stanowią wstępną refleksję odnośnie przywołanych argumentów stron na ustalenia poczynione w toku prowadzonego postępowania. Tym samym, nie sposób jest podzielić zarzutu, iż dowodzą one braku bezstronności pracownika Urzędu, lecz stanowią jedynie element wstępnej „wewnętrznej” oceny materiału dowodowego.

**PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
USTALIŁ, CO NASTĘPUJE:**

- [13] Celem prowadzonego przez Prezesa Urzędu postępowania było ustalenie i wykazanie, czy działania przedsiębiorców: Mariusza Boralą, Zygmunta Burdyńskiego i Anny Skonieczko, biorących udział w postępowaniu przetargowym na usługi dwukrotnej mineralizacji pasów przeciwpożarowych CSWL Drawsko Pomorskie naruszały zakaz zawierania porozumień ograniczających konkurencję, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

I. STRONY POSTĘPOWANIA

- [14] **Mariusz Boral** prowadzi działalność gospodarczą w oparciu o wpis do CEIDG, pod firmą ELIMAR Mariusz Boral w Giżynie. Zgodnie z wpisem do CEIDG, przedmiotem jego działalności jest m.in. pozyskiwanie drewna.
- [15] **Zygmunt Burdyński** prowadzi działalność gospodarczą w oparciu o wpis do CEIDG, pod firmą DEWIZA Zygmunt Burdyński w Kaliszu Pomorskim. Zgodnie z wpisem do CEIDG, przedmiotem jego działalności jest m.in. gospodarka leśna i pozostała działalność leśna, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych.
- [16] **Anna Skonieczko** prowadzi działalność gospodarczą w oparciu o wpis do CEIDG, pod nazwą Firma Usługowa ROL-MED. Anna Skonieczko w Drawsku Pomorskim. Zgodnie z wpisem do CEIDG, podstawowym przedmiotem działalności przedsiębiorcy jest praktyka pielęgniarstwa i położnych, a także działalność gospodarcza związana z leśnictwem.
- [17] Postępowanie antymonopolowe w sprawie praktyk ograniczających konkurencję może być wszczęte wobec podmiotów posiadających status przedsiębiorcy. Zgodnie z definicją przedsiębiorcy, zawartą w art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i

konsumentów, pod pojęciem tym należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 672). Przedsiębiorcą jest więc osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą, tj. zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

W rozpatrywanej sprawie nie ulega wątpliwości, że każda ze stron postępowania prowadzi działalność gospodarczą i posiada status przedsiębiorcy, co wykazano w punktach [14] - [16] niniejszej decyzji.

II. OKOLICZNOŚCI FAKTYCZNE SPRAWY

[18] W dniu 16 lipca 2014 r., na stronie portalu Urzędu Zamówień Publicznych pod adresem bzp.portal.uzp.gov.pl, zamieszczono ogłoszenie o przetargu nieograniczonym nr: 237550-2014 na usługi dwukrotnej mineralizacji pasów przeciwpożarowych na terenie CSWL Drawsko - znak postępowania 546/2014.

Zamawiającym była Jednostka Wojskowa 3378 w Drawsku Pomorskim.

Zamawiający nie stawiał szczególnych warunków udziału w postępowaniu, oprócz przedstawienia załącznika nr 4 do SIWZ, zgodnie z którym wykonawca oświadczał, że posiada uprawnienia, wiedzę oraz doświadczenie, a także dysponuje odpowiednim potencjałem technicznym i ludzkim oraz sytuacją finansową umożliwiającą wykonanie zadania.

Zamawiający nie żądał także wniesienia wadium

Dodatkowo, przed złożeniem oferty wykonawcy byli zobowiązani do dokonania wizji lokalnej terenu i złożenie oświadczenia w tym przedmiocie.

Pierwsza wizja lokalna, w której udział wzięli Zygmunt Burdyński DEWIZA i Anna Skonieczko ROL-MED, została przeprowadzona w dniu 21 lipca 2014 r.

W dniu 22 lipca 2014 r. zamawiający dokonał zmiany w SIWZ i wprowadził zapis o zalecanym udziale w wizji lokalnej terenu. Druga wizja lokalna odbyła się w dniu 28 lipca 2014 r. i uczestniczyła w niej Aneta Rogowska Usługi Leśne.

Termin składania ofert został ostatecznie ustalony na dzień 29 lipca 2014 r., do godz. 09:30 w siedzibie zamawiającego. Kryterium wyboru stanowiła najniższa cena.

Do upływu terminu zgłaszania oferty złożyło 4 wykonawców. Dane nt. wykonawców i oferty zawarto w niżej zamieszczonej tabeli.

Tabela 1

NR OFERTY	WYKONAWCA	DATA I GODZINA ZŁOŻENIA OFERTY	WARTOŚĆ OFERTY (BRUTTO) W ZŁ
1	Usługi Leśne Aneta Rogowska z Mirosławca	29.07.14; 8:40	588.060,00
2	ELIMAR Mariusz Boral z Giżyna	29.07.14; 9:10	476.280,00
3	ROL-MED Anna Skonieczko z Drawska Pomorskiego	29.07.14; 9:10	685.800,00
4	DEWIZA Zygmunt Burdyński z Kalisza Pomorskiego	29.07.14; 9:10	577.260,00

Najkorzystniejszą ofertę złożył Mariusz Boral ELIMAR z Giżyna. Najwyższą cenę zaproponowała Anna Skonieczko ROL-MED.

W dniu 5 sierpnia 2014 r. komisja przetargowa sporządziła protokół ws. przedmiotowego postępowania.

1. Zgodnie z protokołem, po zbadaniu ofert Komisja pismem z dnia 29 lipca 2014 r., wezwała wykonawcę Usługi Leśne Aneta Rogowska z Mirostawca do uzupełniania dokumentów, tj. przedstawienia aktualnego zaświadczenia właściwego naczelnika Urzędu Skarbowego o niezaleganiu z opłacaniem podatków lub uzyskaniu zwolnienia, odroczenia, czy rozłożenia na raty, wstrzymania zaległych płatności.

Wykonawca w wyznaczonym terminie uzupełnił ofertę.

2. W dniu 29 lipca 2014 r. wykonawca, który złożył najkorzystniejszą ofertę, tj. ELIMAR Mariusz Boral z Giżyna, został wezwany do jej uzupełniania o następujące dokumenty:
 - aktualne zaświadczenie właściwego naczelnika Urzędu Skarbowego o niezaleganiu z opłacaniem podatków lub uzyskaniu zwolnienia, odroczenia, czy rozłożenia na raty, wstrzymania zaległych płatności,
 - aktualne zaświadczenie właściwego oddziału ZUS o niezaleganiu z opłacaniem składek lub uzyskaniu zwolnienia, odroczenia, czy rozłożenia na raty, wstrzymania zaległych płatności,

Wykonawca w wyznaczonym terminie nie uzupełnił oferty.

3. W dniu 29 lipca 2014 r. wykonawca Anna Skonieczko została wezwana do uzupełniania oferty o potwierdzenie spełnienia warunku dysponowania niezbędnymi zasobami do wykonania zadania. Wykonawca w wyznaczonym terminie uzupełnił ofertę.
4. Komisja ustaliła, że wykonawcy nr 1, 3 i 4 złożyli ważne oferty, natomiast najkorzystniejsza oferta nr 2 została odrzucona, a wykonawca wykluczony z postępowania z powodu braku uzupełnienia oferty.
5. Ostatecznie, za najkorzystniejszą uznano ofertę nr 4 złożoną przez wykonawcę DEWIZA Zygmunt Burzyński i z tym przedsiębiorcą w dniu 12 sierpnia 2014 r. zawarto umowę na wykonanie zamówienia.
6. Wybór wykonawcy nr 4 wymusił zwiększenie kwoty przeznaczonej na realizację zamówienia do ceny najkorzystniejszej, uzyskanej w wyniku postępowania, gdyż pierwotnie zamawiający ustalił, że wartość zamówienia wyniesie: 494.424,00 zł (brutto).
7. W protokole Komisja zwróciła również uwagę na możliwość zawarcia przez wykonawców, którzy złożyli oferty nr 2, 3 i 4, „zmowy cenowej”.

PO PIERWSZE, wszyscy wykonawcy nawzajem polegają na swoim potencjale, tj. ELIMAR na ROL-MED i DEWIZA; ROL-MED na ELIMAR i DEWIZA, a DEWIZA na ROL-MED i ELIMAR.

PO WTÓRE, podmioty te biorą udział jako podwykonawcy w wykonaniu zadania. W swoich formularzach ofertowych wykonawcy wskazali, że wykonają zamówienie samodzielnie w 45%, a w pozostałym zakresie zadanie zostanie wykonane przez podwykonawców.

8. Dodatkowo, oferty tych przedsiębiorców zostały złożone w tym samym dniu i o tej samej godzinie.
9. Zamawiający poinformował również, że w innych postępowaniach przetargowych, w których udział brali ww. wykonawcy, brak było przesłanek wskazujących na ewentualne porozumienie.

WYJAŚNIENIA ANNY SKONIECZKO ROL-MED.

- Pismem z dnia 12 października 2014 r. Anna Skonieczko wyjaśniła, że prowadzi działalność gospodarczą w oparciu o wpis do ewidencji CEIDG. Zgodnie z wpisem, podstawową działalność gospodarczą stanowi praktyka pielęgniarek i położnych.
- Dodatkowo świadczy także m.in. usługi związane z leśnictwem, rolnictwem oraz naprawą maszyn i urządzeń.
- Przedsiębiorca brał udział w następujących postępowaniach przetargowych:

Rok 2013

- 1) Na usługi z zakresu gospodarki rolno-łąkowej - Nadleśnictwo Drawsko (22.03.2013);
- 2) Mineralizacja pasów p-poż poligon Drawski JW. 1965 Drawski oraz JW. 1969 Złocieniec (25.05.2013) - unieważniony;
- 3) Postępowania 492/2014 mineralizacja pasów p-poż poligon Drawski JW. 1965 Drawski oraz JW. 1969 Złocieniec (4.06.2013).

Rok 2014

- 4) Postępowanie 216/2014 mineralizacja pasów p-poż JW. 3378 Drawsko Pomorskie (9.04.2014);
- 5) Postępowanie 546/2014 dwukrotna mineralizacja pasów p-poż CSWL Drawsko Pomorskie (29.07.2014).
- 6) Przed przystąpieniem do ostatniego z ww. przetargów przedsiębiorca nie współpracował z Zygmuntem Burdyńskim DEWIZA, natomiast Mariusz Boral ELIMAR wykonywał na rzecz przedsiębiorcy naprawy sprzętu rolnego.

Zgodnie z wyjaśnieniami strony:

- W przedmiotowym przetargu, Anna Skonieczko złożyła ofertę osobiście w biurze przepustek wraz z innymi wykonawcami. Następnie, zgodnie z jej oświadczeniem, przybył przedstawiciel zamawiającego i odebrał koperty wpisując na nich jednakową datę i godzinę wpływu.
- Oświadczenie o oddaniu do dyspozycji zasobów było składane po raz pierwszy. Po zapoznaniu się z warunkami zadania, Anna Skonieczko uznała, że nie posiada sprzętu do wykonania określonych części zadania i skontaktowała się z ELIMAR i DEWIZA z prośbą o ewentualną pomoc. W wyniku spotkania wszystkie firmy udzieliły sobie nawzajem takiego zapewnienia. Ustaleń dokonano na dzień przed złożeniem ofert.
- Do rozmów w sprawie podziału w zakresie stopnia wykonania zadania samodzielnie i poprzez podwykonawców doszło podczas zorganizowanej przez zamawiającego wizji lokalnej. Udział procentowy dot. wykonania zadania został wpisany asekuracyjnie. Rozmowy z przedsiębiorcą DEWIZA były prowadzone podczas wizji, a z ELIMAR po wizji.
- W związku z przetargiem Anna Skonieczko wystąpiła do ZUS i Urzędu Skarbowego o wskazane w SIWZ dokumenty, które otrzymała w dniu 12 czerwca 2014 r.
- Na otwarciu ofert Anna Skonieczko stawiała się osobiście. Po wezwaniu do uzupełnienia, złożyła żądany dokument, tj. oryginał zobowiązania do oddania do dyspozycji niezbędnych zasobów na okres korzystania z nich przy wykonywaniu zadania.
- Zakres zadań do wykonania w przetargu przeprowadzonym w roku 2014 był znacznie większy niż w przetargu z roku 2013 i wymagał m.in.: wycinki samosiewów, podcinek, ścinek, wytyczenia trasy psów GPS.

Wykonanie zadania wymagało również zużycia sprzętu ciężkiego do zasypywania rowów, okopów, przesunięć zwalów itp.

WYJAŚNIENIA MARIUSZA BORALA ELIMAR

- Mariusz Boral prowadzi działalność gospodarczą pod firmą ELIMAR w oparciu o wpis do CEIDG.
- Zgodnie z wyjaśnieniami (pismo z dnia 14 października 2014 r.) brał on udział w tych samych postępowaniach przetargowych co Anna Skonieczko.
- Mariusz Boral współpracuje z ROL-MED i DEWIZA i wykonuje sporadycznie usługi naprawy sprzętu lub inne, bowiem jako jedyny posiada ciężki sprzęt do usług ziemnych. Nie łączy go inne powiązania z ww. przedsiębiorcami.
- W przedmiotowym postępowaniu ofertę złożył osobiście.
- Z uwagi na zakres prac, Mariusz Boral miał świadomość, że nie będzie w stanie wykonać zadania samodzielnie, stąd oświadczenia o ewentualnym oddaniu do dyspozycji zasobów.
- Rozmowy w zakresie podziału wykonania zadania samodzielnie i poprzez wykonawców były prowadzone po zmianie SIWZ. Przedsiębiorca nie brał udziału w wizji. Do podpisania umów dot. podwykonawstwa nie doszło. Procent podziału wykonania zadania przedsiębiorca wpisał obawiając się, że nie wykona zadania samodzielnie w wyznaczonym terminie.
- Przedsiębiorca nie dysponował aktualnymi zaświadczeniami z ZUS i Urzędu Skarbowego w momencie składania oferty. Ponieważ zaświadczenia musiało być aktualne na dzień otwarcia ofert, po wezwaniu przedsiębiorca nie występował do ZUS i Urzędu Skarbowego, bowiem przewidywał, że nie uzyska zaświadczenia datowanego wstecz.
- Przedsiębiorca był obecny na rozstrzygnięciu przetargu.

WYJAŚNIENIA ZYGMUNTA BURDYŃSKIEGO DEWIZA

- Zygmunt Burdyński prowadzi działalność gospodarczą pod firmą DEWIZA, w oparciu o wpis do CEIDG.
- Podstawowym przedmiotem działania DEWIZA są usługi związane z leśnictwem.
- Oferta w przedmiotowym przetargu została złożona przez Zygmunta Burdyńskiego osobiście. Wraz z innymi oferentami oczekiwał on na przybycie osoby, która odebrała jednocześnie wszystkie oferty.
- Do bezpośredniego spotkania Zygmunta Burdyńskiego z innymi wykonawcami doszło podczas zorganizowanej przez zamawiającego wizji lokalnej. Wówczas okazało się, że Zygmunt Burdyński samodzielnie może nie być w stanie wykonać zamówienia stąd na dzień przed złożeniem ofert doszło do wzajemnych oświadczeń między DEWIZA, ROL-MED i ELIMAR dot. ewentualnego oddania do dyspozycji posiadanych zasobów.
- Do określonego w ofercie podziału wykonania zadania doszło podczas wizji lokalnej z ROL-MED oraz z ELIMAR, po wizji lokalnej, w wyniku rozmów podczas naprawy sprzętu. Ani wcześniej, ani później, nie były zawierane tego typu porozumienia. Jak również do chwili obecnej nie zaszła konieczność zawierania umów z przedsiębiorcami, którzy zadeklarowali pomoc w wykonaniu zamówienia.
- Jako, że oferta przedsiębiorcy została uznana za najkorzystniejszą, w dniu 12 sierpnia 2014 r. zawarł on umowę na wykonanie zamówienia.

- Przedsiębiorca w latach 2013-2014 brał udział w 5 postępowaniach przetargowych, w tym także i tych, w których brali udział pozostali wykonawcy.
- Przedsiębiorca wygrał przetarg w roku 2013 na jednokrotną mineralizację pasów p-poż CSWL Drawsko Pomorskie.
- Przetarg przeprowadzony w roku 2014 wymagał znacznie większych nakładów z uwagi na zwiększony zakres prac.
- Zadanie wymagało m.in. założenie nowych pasów p-poż i wytyczenie ich tras przy pomocy GPS. Nowe pasy wymagały dostosowania terenu pozrębowego i dokonania karczowania pni oraz usunięcia gałęzi, krzewów itp.
- Do oferty przedsiębiorca dołączył wymagane zaświadczenia z ZUS i US, które posiadał, bowiem zostały one pozyskane wcześniej w związku z postępowaniem przetargowym w Jednostce Wojskowej 3378 z dnia 14 lipca 2014r. i było aktualne także i w postępowaniu przedmiotowym.

INNE POSTĘPOWANIA PRZETARGOWE

[19] Zamawiający przeprowadził 4 postępowania przetargowe dot. mineralizacji pasów przeciwpożarowych:

- 1) Postępowanie 419/2013 - Mineralizacja pasów przeciwpożarowych na terenie JW. 1965 Drawsko - Poligon Drawski oraz na terenie JW. 1696 Złocieniec realizowana przez Jednostkę Wojskową 3378 Drawsko Pomorskie;
 - kwota przeznaczona na realizację zamówienia: 138.000,00 zł netto/149.040,00 zł brutto,
 - powierzchnia do mineralizacji: 301,5 ha.
- 2) Postępowanie 216/2014 - Usługa mineralizacji pasów przeciwpożarowych na terenie administrowanym przez JW. 3378 Drawsko Pomorskie;
 - kwota przeznaczona na realizację zamówienia: 443.025,08 zł netto/478.467,08 zł brutto,
 - powierzchnia do mineralizacji: 358,38 ha.
- 3) Postępowanie 492/2014 - Mineralizacja pasów przeciwpożarowych na JW. 1696 Złocieniec;
 - kwota przeznaczona na realizację zamówienia: 5.000 zł netto/5.400 zł brutto,
 - powierzchnia do mineralizacji: 4,74 ha.
- 4) Postępowanie 546/2014 - Usługa dwukrotnej mineralizacji pasów przeciwpożarowych na terenie CSWL Drawsko Pomorskie;
 - kwota przeznaczona na realizację zamówienia: 457.800 zł netto/494.424,00 zł brutto,
 - powierzchnia do mineralizacji (razem etap I i II): 635 ha.

Powierzchnia do zmineralizowania w badanym przetargu (poz. 4) była niemal dwukrotnie większa niż w poprzednich zamówieniach.

Ad [19] 1

Tabela 2

NR OFERTY	WYKONAWCA	WARTOŚĆ OFERTY (BRUTTO) W ZŁ	ROZSTRZYGNĘCIE
-----------	-----------	------------------------------	----------------

1	POL-FARMA Sp. z o.o. Szczecin	118.800,00	
2	ROL-TRANS Paweł Grupa z Wronek	130.252,32	
3	ELIMAR Mariusz Boral z Giżyna	74.895,00	Wykluczenie (nie usunął braków)
4	ROL-MED. Anna Skonieczko z Drawskiego Pomorskiego	71.638,78	
5	DEWIZA ZYGMUNT BURDYŃSKI Z KALISZA POMORSKIEGO	71.313,15	WYGRANA

Ad [19] 2

Tabela 3

NR OFERTY	WYKONAWCA	WARTOŚĆ OFERTY (BRUTTO) W ZŁ	ROZSTRZYGNIECIE
1	AGRO-EKOINWEST sc Maszewo	503.840,78	
2	VIP-TOUR TORUŃ	143.352,00	WYGRANA
3	Usługi Leśne Sajdak Ińsko	430.459,92	
4	DEWIZA Zygmunt Burdyński z Kalisza Pomorskiego	374.196,72	
5	ROL-MED. Anna Skonieczko z Drawskiego Pomorskiego	418.038,66	
6	ELIMAR Mariusz Boral z Giżyna	330.354,76	
7	OLCHA Rytel	191.355,92	odrzucona
8	PW KOWALCZYK	170.179,10	

Ad [19] 3

Tabela 4

NR OFERTY	WYKONAWCA	WARTOŚĆ OFERTY (BRUTTO) W ZŁ	ROZSTRZYGNIECIE
1	PB Wielkocki Szczecin	135.299,99	
2	DEWIZA ZYGMUNT BURDYŃSKI Z KALISZA POMORSKIEGO	5.631,12	WYGRANA

Ad [19] 4 - POR. TABELA 1

W roku 2013 Anna Skonieczko ROL-MED i Mariusz Boral ELIMAR brali udział w postępowaniu przeprowadzonym przez Nadleśnictwo Drawsko dot. zamówienia na usługi z zakresu gospodarki łąkowo-rolnej w Nadleśnictwie.

Tabela 5

NR OFERTY	WYKONAWCA	WARTOŚĆ OFERTY (BRUTTO) W ZŁ	ROZSTRZYGNIECIE
-----------	-----------	------------------------------	-----------------

1	EKO-RÓŻANKA z Włodawy	Część 3 - 57.715,20 Część 4 - 47.120,00	W części 3 i 4 przetarg unieważniono
2	ROL-MED ANNA SKONIECZKO z DRAWSKA POMORSKIEGO	Część 1 - 27.280,80 Część 2 - 58.892,40	WYGRANA W CZĘŚCI 2
3	ELIMAR MARIUSZ BORAL z GIŻYNA	Część 1 - 26.524,80	WYGRANA W CZĘŚCI 1
4	Zakład Usług Leśnych z Ińska	Część 3 - 48.057,30 Część 4 - 38.537,10	W części 3 i 4 przetarg unieważniono

[20] W dniu 1 grudnia 2015 r., w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania, Zygmunt Burdyński przekazał Prezesowi Urzędu postanowienie o umorzeniu postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Szczecinku, z jednoczesnym wnioskiem o przeprowadzenia dowodu z tego dokumentu.

dowód: postanowienie Prokuratury Rejonowej w Szczecinku k. 389-400

Z treści uzasadnienia postanowienia wynika m.in., że *Prokuratura Rejonowa w Szczecinku prowadziła postępowanie przygotowawcze Ds. 1600/14 w sprawie wejścia w porozumienie w lipcu 2014 roku przedsiębiorców w związku z publicznym przetargiem na usługę dwukrotnej mineralizacji pasów przeciwpożarowych na terenie CSWL Drawsko Pomorskie, tj. o czyn z art. 305 § 1 kk.*

Śledztwo w sprawie było prowadzone przeciwko Zygmuntowi Burdyńskiemu, Annie Skonieczko oraz Mariuszowi Boralowi. W toku śledztwa przedsiębiorcy (...) *zostali przesłuchani jako świadkowie z uprzedzeniem m.in. o treści art. 183 § 1 kpk. Anna Skonieczko i Mariusz Boral złożyli zeznania wskazujące na porozumienie stron w kwestii ceny poszczególnych ofert. Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Mariuszowi Boral, Annie Skonieczko i Zygmuntowi Burdyńskiemu zostały postawione zarzuty popełnienia czynu z art. 305 § 2 kk. Przesłuchani w charakterze podejrzanych Mariusz Boral i Zygmunt Burdyński nie przyznali się do popełnienia zarzucanego im czynu i skorzystali z prawa do odmowy składania wyjaśnień i nie udzielania odpowiedzi na zadane pytania. Natomiast, Anna Skonieczko przesłuchana w charakterze podejrzanej nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. Wyjaśniła jedynie, iż doszło do spotkania oferentów przed przetargiem podczas którego umówili się oni do świadczenia sobie wzajemnej pomocy technicznej z uwagi na ilość i rodzaj prac do wykonania. Zaprzeczyła rozmowie w kwestii kwot ofert składanych przez każdego z nich, chociaż domyślali się co do różnic cen podawanych w ofertach (...).*

Prokuratura rozpatrując sprawę uznała, iż (...) *w sprawie brak jest dowodów bezpośrednich i pośrednich świadczących o porozumieniu w kwestii ceny. Przy zmianie roli procesowej nie mogą być brane pod uwagę zeznania Mariusza Boral i Anny Skonieczko przesłuchanych w charakterze świadków. Natomiast, opisane wyżej wyjaśnienia Anny Skonieczko nie są wystarczające do postawienia podejrzanych w stan oskarżenia. Nie bez znaczenia jest również okoliczność, iż Anna Skonieczko podczas ostatniego przesłuchania także skorzystała z prawa do odmowy składania wyjaśnień (...).*

- [21] Pismem z dnia 2 czerwca 2015 r. Prokuratura Rejonowa w Szczecinku przekazała protokoły przesłuchań Mariusza Boral, Anny Skonieczko i Zygmunta Burdyńskiego, stanowiące akt sprawy Ds.1600/14.

dowód: pismo Prokuratury Rejonowej w Szczecinku, wraz z załącznikami k. 371-392.

W protokole z 10 lutego 2015 r., z przesłuchania podejrzanego Anna Skonieczko oświadczyła, m.in. co następuje:

(...) Dzień przed spotkaniem w garażu u Boral'a dzwonił do mnie do domu Zygmunt Burdyński i poprosił o spotkanie u Boral'a, celem uzgodnienia szczegółów pomocy technicznej i użyczenia sprzętu. Na to spotkanie zawiózł mnie mąż, ale nie wchodził do garażu tylko czekał na zewnątrz przy kosiarce, rozmowa toczyła się pomiędzy naszą trójką tj. Boralem, Burdyńskim i mną. Nie widzieliśmy ile osób będzie brało udział w tym przetargu, poprzednio było około 9 osób. Nie wiedziałam nic o zaległościach w płatności składek, które miał w US i ZUS M. Boral. Naszej trójce w zasadzie obojętne było kto wygra tzn. ja chciałam wygrać przetarg, ale liczyłam się z tym, że jeśli nie wygram to będę świadczyła pomoc techniczną pozostałym. Podczas tego spotkania nie rozmawialiśmy konkretnie o wysokości ofert, które każdy z nas złoży, ale wiedzieliśmy o tym, że M. Boral miał złożyć ofertę na najniższą kwotę około 400 000 zł, Burdyński miał złożyć ofertę na kwotę średnią tj. około 500 000 zł, a ja na kwotę powyżej 600 000 zł, nie wiem dlaczego ja miałam złożyć najwyższą ofertę z naszej trójki, tak wyszło z moich wyliczeń za hektar, ja bałam się podjęcia tej pracy i liczyłam bądź na podwykonawców, bądź na to że sama będę podwykonawcą. Wszyscy liczyliśmy na zarobek w razie wygrania przetargu przez któregokolwiek z nas. Z Burdyński wygrał przetarg, ale zaproponował mi za niską stawkę za hektar ok. 1000 zł, a z moich wyliczeń powinno być około 1300 zł. Nie zgodziłam się na to nie zawarliśmy umowy (...).

dowód: protokół przesłuchania podejrzanego k. 380-382.

- [22] W dniu 28 kwietnia 2016 r. Prezes Urzędu przeprowadził dowód z przesłuchania stron postępowania, w trakcie którego strony oświadczyły co następuje:

ANNA SKONIECZKO:

Anna Skonieczko potwierdziła, iż zna pozostałe osoby/strony postępowania. Pana Boral'a zna od kilku lat, a z Panem Burdyńskim spotkała się na wizji lokalnej.

Przed złożeniem ofert w przetargu strony spotkały się raz, w związku z oświadczeniami o wzajemnych użyczeniach sprzętu i współpracy. Nie pamięta jednak gdzie, w jakich okolicznościach i kto był inicjatorem spotkania. Oświadczyła ponadto, iż na spotkaniu nie prowadzono rozmów nt. ofert, ani takich tematów nie podejmowano.

Swoją ofertę wypełniła samodzielnie. Warunków ofert innych wykonawców nie znała.

dowód: protokół przesłuchania stron, zał. 1, k. 457.

ZYGMUNT BURDYŃSKI:

Zygmunt Burdyński potwierdził, iż zna pozostałe osoby/strony postępowania. Pana Boral'a zna od kilku lat, bowiem korzysta z jego usług, a Panią Skonieczko poznał podczas wizji lokalnej.

Przed złożeniem ofert z Panią Skonieczko spotkał się na wizji lokalnej. Innych spotkań nie było. Warunków ofert innych wykonawców nie znał. Na pytanie 6 odmówił odpowiedzi.

dowód: protokół przesłuchania stron, zał. 2, k. 458.

MARIUSZ BORAL:

Mariusz Boral potwierdził, iż zna pozostałe osoby/strony postępowania. Przyznał także, iż przed złożeniem ofert doszło do spotkania. Nie pamiętał jednak kiedy, w jakich okolicznościach i kto był jego inicjatorem. Dodatkowo wyjaśnił, że, co prawda, spotkania miały miejsce przed złożeniem ofert, ale dotyczyły usług wykonywanych na rzecz tych przedsiębiorców.

Wyjaśnił także, iż swojej oferty, złożonej w przedmiotowym przetargu, nie wypełnił samodzielnie. Ofertę wypełniła inna osoba, określona jako koleżanka.

W pozostałym zakresie odmówił odpowiedzi.

dowód: protokół przesłuchania stron, zał. 3, k. 459.

[23] Ostatecznie zamówienie zostało wykonane przez DEWIZA, bez pomocy pozostałych stron postępowania.

[24] Na podstawie sprawozdania PIT-36 ustalono, że w 2015 r. Mariusz Boral z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej osiągnęła przychód w wysokości zł.

dowód: sprawozdanie PIT-36 za rok 2015, k. 461-469.

[25] Zgodnie ze sprawozdaniem PIT-36 Anna Skonieczko, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, uzyskała w roku 2015 przychód w wysokości zł.

dowód: sprawozdanie PIT-36 za rok 2015, k. 427-437.

[26] W oparciu o sprawozdanie PIT-36 ustalono, że w roku 2015 Zygmunt Burdyński osiągnął przychód z działalności gospodarczej w wysokości ... zł.

dowód: sprawozdanie PIT-36 za rok 2015, k. 471-480.

**PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE.**

III. INTERES PUBLICZNY

[27] Zarzut postawiony w niniejszej sprawie dotyczy porozumienia ograniczającego konkurencję, zawartego pomiędzy przedsiębiorcami uczestniczącymi w postępowaniu przetargowym polegającego na uzgodnieniu cen w ofertach złożonych w postępowaniu dot. zamówienia Jednostki Wojskowej 3378 w Drawsku Pomorskim na wykonanie usługi „Dwukrotnej Mineralizacji Pasów Przeciwpożarowych na terenie CSWL Drawsko”.

Antykonkurencyjne porozumienia zawierane pomiędzy konkurentami to jedno z najpoważniejszych naruszeń reguł konkurencji¹.

Ponadto, jak podkreśla się w literaturze przedmiotu:² (...) porozumienia horyzontalne w sprawie przetargów są ze swej natury jednymi spośród najbardziej poważnych naruszeń art. 101 TFUE. Naruszenia w tym przypadku sztucznie przekreślają i pozbawiają kontrahentów korzyści, jakich spodziewają się osiągnąć dzięki konkurencji związanych z przetargami, często organizowanych specjalnie po to, by wykorzystując silną konkurencję osiągnąć niskie ceny realizacji.

[28] Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów należy do dziedziny prawa publicznego, a prawo to ma na celu ochronę interesu publicznego. Publicznoprawny charakter ustawy oznacza zatem, że nie wszystkie zachowania przedsiębiorców uzasadniają uruchomienie przewidzianych przez nią instrumentów. Powinno to następować tylko wówczas, gdy w następstwie zachowań naruszających ustawę zagrożony jest interes

¹ Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. A. Stawicki, E. Stawicki, wyd. LEX Warszawa 2011 s. 211.

² Por. Z. Jurczyk, *Kartele w polityce konkurencji Unii Europejskiej*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2012, s. 375.

publiczny. Klauzula generalna interesu publicznego jest kategorią nadrzędną, inkorporowaną przez definicje administracji publicznej, określające przedmiot jej działalności, lub wskazujące jej zasadnicze funkcje³. Według tych definicji, klauzula interesu publicznego służy wyznaczeniu relacji między sytuacją jednostki, a działalnością administracji publicznej, skierowaną na zapewnienie dobra wspólnego.

- [29] Spełnienie przesłanki interesu publicznego stanowi warunek konieczny do podjęcia przez organ ochrony konkurencji interwencji w celu wdrażania i zastosowania prawa ochrony konkurencji. Warunek ten wynika wprost z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, który stanowi, że ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowania w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.
- [30] Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, naruszenie interesu publicznego ma miejsce wówczas, gdy po pierwsze, skutkami działań sprzecznych z ustawą: *dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, ale również gdy te działania wywołują na rynku inne niekorzystne zjawiska*⁴. Z punktu widzenia dopuszczalności zastosowania ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów liczba podmiotów dotkniętych skutkami praktyki ograniczającej konkurencję jest nieistotna, wystarczającym jest bowiem, że zachowanie przedsiębiorcy wyczerpuje znamiona antykonkurencyjnej praktyki⁵.
- [31] Porozumienie będące przedmiotem oceny w przedmiotowym postępowaniu, zawarte zostało przez niezależne podmioty gospodarcze, tj. Mariusza Borala, Zygmunta Burdyńskiego i Annę Skonieczko i polegało na uzgadnianiu przez tych przedsiębiorców, przystępujących do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie usługi dwukrotnej mineralizacji pasów przeciwpożarowych na poligonach Jednostki Wojskowej w Drawsku Pomorskim, cen, treści składanych ofert oraz uzgadnianiu wzajemnych zachowań podejmowanych w toku prowadzonych postępowań. Jako takie, porozumienie to godzi w reguły konkurencji określone w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów. Porozumienia antykonkurencyjne, szczególnie te zawierane między konkurentami (horyzontalne), zaliczają się do najcięższych naruszeń konkurencji, gdyż wywołują niekorzystne działania na rynku, zniekształcając ten rynek, ograniczając albo eliminując na nim konkurencję. Działania te naruszają zatem interes publiczny⁶.

IV. RYNEK WŁAŚCIWY

- [32] Działania przedsiębiorców, stanowiące praktykę ograniczającą konkurencję, ujawniają się na określonym rynku - rynku właściwym. Rynek właściwy określa płaszczyznę współzawodnictwa konkurentów w prowadzonej przez nich działalności gospodarczej⁷. Ustalenie rynku właściwego w danej sprawie ma zatem znaczenie dla prawidłowego stosowania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w art. 4 pkt 9 definiuje rynek właściwy, jako rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na rodzaj i właściwości, istnienie barier

³ Por. H. Izdebski, M. Kulesza, *Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne*, Warszawa 2004, s. 93-99.

⁴ Wyrok SN z dnia 5 czerwca 2008 r., III SK 40/07, por. także wyrok SN z dnia 29 maja 2001 r. I CKN 1217/98, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 13, wyrok SN z dnia 28 stycznia 2002 r., I CKN 112/99, OSNC 2002 r., nr 11, poz. 144.

⁵ Wyrok SN z dnia 16 października 2008 r., sygn. akt III SK 2/08.

⁶ Wyrok Sądu Najwyższego z 24 lipca 2003 r., I CKN 496/01, Dz. Urz. UOKiK 2004/1/283.

⁷ Wyrok SOKiK z dnia 18 grudnia 2002 r., sygn. akt XVII Ama 19/01, Dz. Urz. UOKiK 2003/2/260.

dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. Pod pojęciem towaru należy natomiast rozumieć, zgodnie z art. 4 pkt 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zarówno rzeczy, jak i energię, papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, usługi, a także roboty budowlane.

- [33] Rynek właściwy danej sprawy delimitują dwa jego wymiary: wymiar towarowy (rynek właściwy produktowo lub asortymentowo) i wymiar geograficzny (rynek właściwy terytorialnie). Pojęcie rynku właściwego produktowo odnosi się do wszystkich towarów jednego rodzaju, które ze względu na swoje szczególne właściwości, odróżniają się od innych towarów w taki sposób, że nie istnieje możliwość dowolnej ich zamiany. Wynika stąd, że rynek właściwy produktowo obejmuje wszystkie towary, które służą zaspokajaniu tych samych potrzeb nabywców, mają zbliżone właściwości, podobne ceny i reprezentują podobny poziom jakości⁸. Natomiast wyznaczenie geograficznego aspektu rynku właściwego oznacza zidentyfikowanie obszaru, na którym warunki konkurencji dotyczące danego towaru i jego substytutów są jednakowe dla wszystkich konkurentów - tj. warunki konkurencji są dostatecznie jednorodne - i który można odróżnić od obszarów sąsiadujących.
- [34] Zakres prac, określony w ramach przedmiotowego zamówienia, obejmował roboty mechanicznej mineralizacji wierzchniej warstwy gleby pasów p.poż. położonych na poligonie CSWL Drawsko, obejmującym drogi i dukty leśne. Podczas wykonywania mineralizacji pasa o szerokości 30 m należało m.in. obniżyć pniaki oraz rozdrobnić elementy organiczne (pozostałości pozrębowe, trzcinniki, kępy żarnowców). Do wykonania zamówienia należało użyć sprzętu rolniczego, leśnego i ogrodniczego. Zdaniem Prezesa Urzędu, w rozpatrywanej sprawie rynkiem właściwym w aspekcie produktowym jest rynek usług leśnych. Usługi te obejmują wszelkie prace związane z hodowlą i ochroną lasu, ochroną p.poż., w tym również pozyskiwanie, wycinka czy zrywka drewna. Większość prac leśnych wymaga użycia specjalistycznego sprzętu takich jak: pilarki, korowarki, wiertnice itp., a także często ciężkiego sprzętu leśnego np. ciągniki, przyczepy leśne z żurawiem, łuparki, kombajny do drewna, itd. Wprawdzie część prac leśnych może, i często musi, zostać wykonana także sprzętem rolniczym lub ogrodniczym, jednak okoliczności takie, jak: wykonanie określonych czynności lub nawet użycie sprzętu wykorzystywanego również w innych pracach np. polowych czy ogrodniczych nie przemawiają za uznaniem, że przedmiotem rynku, w sprawie rozpatrywanej, są usługi ogrodnicze, czy rolnicze związane z uprawą lub hodowlą roślin. Usługi rolnicze, czy ogrodnicze nie stanowią więc substytutu dla usług leśnych, jako takich, co najwyżej pewne prace w ramach usług leśnych mogą być identyczne lub wykonane takim samym sprzętem, jak usługi rolnicze, czy ogrodnicze.
- [35] Kolejnym aspektem, który należy uwzględnić przy delimitacji rynku właściwego jest jego wymiar terytorialny. Oznacza to, że w każdej sprawie należy wyznaczyć obszar, na którym, ze względu m.in. na rodzaj i właściwości towarów (tu: usług), bariery dostępu do rynku, znaczące różnice cen i kosztów transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. W wypadku rynku usług leśnych, ze względu na dużą pracochłonność robót, konieczność posiadania wykwalifikowanej siły roboczej oraz użycia sprzętu, który nie jest dostosowany do pokonywania długich dystansów, zazwyczaj prace tego typu realizują lokalni wykonawcy. Koszty transportu związane z przemieszczaniem ludzi i sprzętu na większe odległości są na tyle wysokie, że większość przedsiębiorców koncentruje działalność w pobliżu swojej siedziby.
- [36] Uwzględniając przywołane okoliczności Prezes Urzędu uznał, że w przedmiotowej sprawie rynek właściwy należy zdefiniować jako lokalny rynek usług gospodarki leśnej, wykonywanych na obszarze Nadleśnictwa Drawsko oraz okolicznych terenów

⁸ E. Modzelewska-Wąchal, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, TWIGGER, Warszawa 2002, s. 49.

wojskowych.

Także i strony postępowania nie kwestionowały konstatacji Prezesa Urzędu co do definicji rynku właściwego. Co prawda Anna Skonieczko wskazywała, że rynek dot. przedmiotowego postępowania przetargowego należy produktowo określić jako rynek usług leśno-rolniczych wyjaśnić jednak należy, że - co do zasady - przedmiot przetargu nie wyznacza rynku właściwego, uczestnikami którego są wykonawcy dla danego zamówienia. W niniejszej sprawie przyjąć należy, iż w ramach realizacji zdania koniecznym było wykonanie prac różnego rodzaju, czyli zarówno leśnych jak i rolniczych, co nie uzasadnia jednak przyjęcia, że usługi leśno-rolnicze są na tyle odmienne, aby stanowić odrębny rynek. W ocenie Prezesa Urzędu, przyjęta definicja rynku właściwego jest w pełni uzasadniona i pozwala na ocenę zachowań przedsiębiorców w kontekście postawionego im zarzutu zawarcia niedozwolonego porozumienia.

Stwierdzić również należy, że zgodnie ze stanowiskiem wyrażanym wielokrotnie w orzecznictwie z zakresu prawa ochrony konkurencji, w sprawach dotyczących najpoważniejszych porozumień ograniczających konkurencję ewentualne uchybienia w zakresie określenia rynku i błędnego ustalenia udziałów rynkowych co do zasady nie wpływają w istotny sposób na treść rozstrzygnięcia⁹. *Definiowanie rynku właściwego w sprawach dotyczących porozumień ograniczających konkurencję polegających na ustalaniu cen oraz podziale rynku zbytu i zakupu nie wymaga stopnia precyzji, który konieczny jest przy rozpatrywaniu spraw dotyczących nadużywania pozycji dominującej lub koncentracji przedsiębiorców, w przypadku których udziały rynkowe stron mają istotne znaczenie. Dokładne wyznaczenie rynku właściwego w sprawach dotyczących antykonkurencyjnych porozumień pozostaje niezbędne, gdy należy poddać analizie skutki takiego porozumienia. W sytuacji natomiast, gdy dane porozumienie ma na celu ograniczenie konkurencji, nie istnieje potrzeba brania pod uwagę konkretnych skutków, jakie to porozumienie wywołuje na danym rynku. Jak zostanie wskazane dalej, porozumienie objęte zakresem niniejszej decyzji było porozumieniem ograniczającym konkurencję ze względu na cel.*

V. NARUSZENIE ART. 6 USTAWY O OCHRONIE KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

[37] Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym. Przepis art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi natomiast, że zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji polegające na uzgadnianiu przez przedsiębiorców przystępujących do przetargu lub przez tych przedsiębiorców i przedsiębiorcę będącego organizatorem przetargu warunków składanych ofert, w szczególności zakresu prac lub ceny.

Zmowy przetargowe mają na celu uzyskanie przez będących w porozumieniu wykonawców określonych zleceń oraz zapewnienia sobie większych zysków, niż w stanie skutecznej konkurencji. Strony porozumienia – zazwyczaj wykonawcy – dopuszczają się określonej manipulacji składanymi ofertami, tak aby osiągnąć pożądany wynik przetargu.

Formy porozumień definiuje art. 4 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, uznając za porozumienia:

⁹ Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 14 lutego 2007 r., sygn. XVII Ama 98/06, Dz. Urz. UOKiK 2007/2/22, wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 29 maja 2008 r., sygn. XVII Ama 53/07, Dz. Urz. UOKiK 2008/4/37.

- a) umowy zawierane między przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami albo niektóre postanowienia tych umów,
- b) uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki,
- c) uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych.
- [38] Zakaz porozumień ograniczających konkurencję obejmuje różne formy współpracy i koordynacji działań między przedsiębiorcami, które ze względu na swój cel lub skutek prowadzą do wyeliminowania konkurencji oraz ryzyka gospodarczego związanego z brakiem pewności, co do zachowań innych uczestników rynku. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie: *Istotą porozumień cenowych jest koordynacja zachowań przedsiębiorców nie w drodze nałożenia prawnie wiążącego obowiązku, lecz przez świadome wskazanie sposobu współdziałania, którego celem lub skutkiem jest ograniczenie konkurencji. Takie zachowanie przedsiębiorców pozwala na wyeliminowanie ich niepewności, co do przebiegu procesów rynkowych i warunków działania konkurentów, która to niepewność jest podstawą działania konkurencji. Do wykazania istnienia porozumienia ograniczającego konkurencję nie jest konieczne istnienie sformalizowanej umowy, wystarczające jest ustalenie, że nastąpiła świadoma koordynacja zachowań przedsiębiorców i przyjęcie sposobu współdziałania, którego skutkiem jest ograniczenie konkurencji.*¹⁰
- [39] Wprawdzie, w przedmiotowej sprawie, Prezes Urzędu, nie dysponuje bezpośrednimi dowodami zmowy w postaci sporządzonej na piśmie umowy, jednak dokonując oceny zachowania przedsiębiorców, na podstawie zgromadzonych dowodów pośrednich, **należy uznać, że** zachowanie uczestników postępowania w analizowanych postępowaniach przetargowych nie miało cech przypadkowości, lecz wskazuje na uzgodnienie, o którym mowa w art. 4 pkt 5 lit. b ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Warto przy tym zwrócić uwagę na pogląd reprezentowany w orzecznictwie¹¹, że: *wykazanie istnienia zmowy przetargowej jest niezwykle trudne dowodowo. Podmioty, które dopuszczają się takich działań mając świadomość ich nielegalnego charakteru zwykle tuszują swe porozumienie. Zatem oceniać je możemy zwykle po rezultatach, przesłankach i całokształcie okoliczności sprawy, które to w tej konkretnej sprawie zdaniem Sądu jednoznacznie dowodzą wystąpienia zmowy przetargowej. Nie da się bowiem inaczej racjonalnie wytłumaczyć podania przez powódkę i zainteresowanych zbliżonych parametrów ofert zgłoszonych do przetargu, a pozostałe okoliczności sprawy zgodnie i jednoznacznie wskazują na uzgodnienie między podmiotami warunków składanych ofert, co stanowi niedozwoloną praktykę ograniczającą konkurencję.* Przytoczone wyżej stanowisko Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołuje się do reguł dowodzenia opartych na domniemaniach faktycznych. Zgodnie z art. 231 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 101), który w postępowaniu antymonopolowym znajduje zastosowanie w związku z art. 84 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, można uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów.
- [40] W niniejszej sprawie dowiedzenie zawarcia przez Mariusza Boralę, Zygmunta Burdyńskiego i Annę Skonieczko porozumienia ograniczającego konkurencję zostało dokonane w oparciu o następujące fakty:
- [41] *PO PIERWSZE*, nie ulega wątpliwości, że, chociażby ze względu na specyficzny charakter rynku właściwego, tak jeśli wziąć pod uwagę jego przedmiot, jak i zasięg teryto-

¹⁰ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 października 2005 r., sygn. akt VI ACa 1146/04.

¹¹ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 17.04.2008 r. sygn. akt XVII Ama 117/05; wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 27.10.2011 r. sygn. akt XVII Ama 204/09.

rialny, firmy wykonawcze, tj. przedsiębiorcy, którym w przedmiotowym postępowaniu postawiono zarzut zawarcia niedozwolonego porozumienia, nie tylko znają się nawzajem, mają rozeznanie co do zaplecza i potencjału techniczno-sprzętowego, jakim dysponuje każda z nich, ale też współpracowały albo co najmniej deklarowały kooperację ze sobą na zasadzie podzleceń, czy np. podwykonawstwa.

Strony postępowania prowadzą działalność polegającą na świadczeniu usług leśnych. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Anna Skonieczko oraz Zygmunt Burdyński spotkali się przy okazji udziału w wizji lokalnej zorganizowanej – w rozpatrywanym postępowaniu przetargowym – przez zamawiającego. Z kolei, Mariusza Boralą oboje znali wcześniej, bowiem już uprzednio korzystali z jego usług.

Ponadto, do własnej oferty każdy z przedsiębiorców dołączył dodatkowe dokumenty pn. *Zobowiązanie do oddania do dyspozycji niezbędnych zasobów na okres korzystania z nich przy wykonywaniu zamówienia*.

I tak, do formularzy złożonych przez:

- ELIMAR Mariusz Boral - dołączono zobowiązania podpisane przez: DEWIZA Zygmunt Burdyński oraz FU ROL-MED Anna Skonieczko,
- FU ROL-MED Anna Skonieczko - dołączono zobowiązania podpisane przez: DEWIZA Zygmunt Burdyński oraz ELIMAR - Mariusz Boral,
- DEWIZA Zygmunt Burdyński - dołączono zobowiązania podpisane przez: ELIMAR - Mariusz Boral oraz FU ROL-MED Anna Skonieczko.

Zdaniem Prezesa Urzędu, tak z uwagi na osobistą znajomość stron, jak i na nieodwołalność złożenia przez nie uprzednich deklaracji i uzyskania ich potwierdzeń, w formie odrębnych poświadczeń dot. gotowości do podwykonawstwa przy realizacji zamówienia, wzajemne kontakty i wymiana informacji między przedsiębiorcami, może być uznana nie tylko za prawdopodobną, ale, w kontekście przedstawionych dowodów, również za faktyczną.

W trakcie przeprowadzonego przed Prezesem Urzędu postępowania (wyjaśniającego, a następnie antymonopolowego) jego strony potwierdziły fakt wspólnych spotkań w okresie poprzedzającym rozstrzygnięcie postępowania przetargowego.

Oceniając ten wątek sprawy, nie budzi zatem wątpliwości okoliczność, iż przed złożeniem ofert przedsiębiorcy nie tylko spotkali się, ale także wymieniali gwarancjami podwykonawstwa w formie złożenia oświadczeń nt. współpracy po przydzieleniu jednemu z nich realizacji zamówienia publicznego; wysoce nieprawdopodobnym jest więc to, by w trakcie tych spotkań i konsultacji nie podejmowali oni tematu przetargu i jego szczegółów, a także, by nie następował między nimi przepływ i wymiana informacji w tym zakresie.

[42] *PO WTÓRE*, podobieństwo ofert.

Zarówno wygląd, układ, jak i treści zawarte w dokumentacji przetargowej prowadzą do jednoznacznego wniosku, że oferty Mariusza Boralą oraz Zygmunta Burdyńskiego zostały sporządzone przez tę samą osobę (Mariusz Boral przyznał, iż nie przygotował swojej oferty samodzielnie, wypełniła ją osoba, określona przez niego jako *koleżanka*).

Podobnie, sposób zaadresowania kopert, wypełnienia ofert, czy sporządzenia wykazu załączników do ofert wskazuje na duże podobieństwo charakteru pisma odręcznego na tych dowodach [k. 137-140] oraz [k. 161-164].

Dowód: Oferta Mariusza Boralą [karta: 137-148]

Dowód: Oferta Zygmunta Burdyńskiego karta: 161-174]

Dodatkowo, załączniki stanowiące części ofert, zawierające „zobowiązanie do oddania do dyspozycji niezbędnych zasobów na okres korzystania z nich przy wykonywaniu zamówienia”, złożone przez DEWIZA i ELIMAR, są wypełnione identycznie. W obu do-

kumentach, w częściach dot. zakresu zobowiązania zawarto zapis, o tej samej treści: *Mineralizacja części pasów pługiem LPZ, Broną talerzową* [k. 141 i 165].

W tych okolicznościach należy więc stwierdzić, że oferty DEWIZA i ELIMAR zostały sporządzone przez tę samą osobę. Okoliczność ta może rodzić uzasadnione domniemanie, że wykonawcy znali wzajemnie swoje oferty, jeszcze przez ich złożeniem u Zamawiającego.

Z kolei, sposób wypełnienia formularza, jak i treść zobowiązania składanego przez ROL-MED są różne, bowiem nie tylko odmienny jest charakter pisma, ale także treść dot. zakresu zobowiązania *Mineralizacja części pasów pługiem LPZ - 75 i Broną* [k. 142 i 166]. Owa „odmienność formy” nie przesądza jednak w żaden sposób o braku uczestnictwa Anny Skonieczko we wcześniej podjętych ustaleniach i - w konsekwencji - w udziale w porozumieniu, wskazywać może - co najwyżej - że swoją dokumentację ofertową wypełniła ona samodzielnie.

Dowód: Oferta Anny Skonieczko [karta: 149-160]

[43] *PO TRZECIE*, zachowanie przedsiębiorców w przetargu.

Strony postępowania prowadzą działalność gospodarczą co najmniej od kilku lat, posiadają doświadczenia zawodowe, a jako wykonawcy usług zleczanych przez zamawiających, brali udział w postępowaniach przetargowych nie po raz pierwszy.

Zgodnie z ustaleniami stanu faktycznego, Mariusz Boral nie interesował się szczegółami przedmiotowego przetargu, nie był także obecny na wizji lokalnej, co więcej, miał świadomość tego, że nie dysponuje dokumentami wymaganymi przez zamawiającego, stąd złożenie przez niego oferty zdaje się wskazywać na to, że miała ona charakter wyłącznie kurtuazyjny, tj. nie miała być konkurencyjna wobec ofert innych uczestników porozumienia.

Z kolei, pozostali uczestnicy porozumienia, tj. zarówno Zygmunt Burdyński, jaki i Anna Skonieczko spełniali warunki udziału w przetargu.

I tak, Mariusz Boral zaproponował najniższą cenę wykonania zamówienia (476.280,00 zł), kolejną, najkorzystniejszą ofertę złożył Zygmunt Burdyński (577.260,00 zł), natomiast oferta Anny Skonieczko zawierała cenę najwyższą (685.800,00 zł). Różnica pomiędzy cenami najwyższą i najniższą, zaferowanymi przez tych przedsiębiorców (209.520,00 zł) przewyższała zatem o ponad 40% wartość zamówienia, określoną przez Zamawiającego. Taka strategia ustalania cen, polegająca na szerokim ich rozstawieniu, tzn. znacznym zróżnicowaniu cen ofert skrajnych jest charakterystyczna dla porozumień przetargowych, w których wykonawcy/uczestnicy zmyślnie dążą do uzyskania zamówienia z wykorzystaniem mechanizmu pozwalającego na realizację zleconego zadania po cenie możliwie najwyższej.

Gdyby nie oferta Anety Rogowskiej, której cena była niższa niż oferta Anny Skonieczko, uczestnicy porozumienia mogliby dążyć do uzyskania zamówienia po cenie najwyższej, zaferowanej przez ROL-MED. W razie bowiem niezuzupełnienia braków przez Anetę Rogowską, drugą ważną ofertą, złożoną w przetargu, byłaby oferta Skonieczko. W takiej sytuacji, w wypadku późniejszej rezygnacji przez DEWIZA z podpisania umowy, szansa na uzyskanie zamówienia na warunkach oferty ROL-MED – z najwyższą ceną – byłaby bardzo wysoka, zgodnie bowiem z art. 94 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 ze zmianami), jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, zamawiający może wybrać ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert bez przeprowadzania ich ponownego badania i oceny.

[44] *PO CZWARTE*, zakres ustaleń oraz treść wyjaśnień udzielonych przez przedsiębiorców, w trakcie działań podjętych przez Prokuraturę Rejonową w Szczecinku.

Wskazane wyżej okoliczności, fakty i ustalenia znajdują również potwierdzenie w treści, przekazanego przez Zygmunta Burdyńskiego postanowienia Prokuratury Rejonowej w Szczecinku oraz protokołów i notatek przekazanych przez Prokuraturę, sporządzonych w trakcie prowadzonego przez nią postępowania. Co prawda, nie przesądzają one kwestii dowodowych w sprawie, bowiem zebrany przez Prezesa Urzędu materiał jest wystarczający dla wykazania bytu zarzucanej przedsiębiorcom praktyki, tym niemniej dokumenty te potwierdzają prawidłowość dokonanej przez Prezesa Urzędu analizy i oceny stanu faktycznego oraz trafność wywodzonych, na tej podstawie, wniosków.

Jednoznacznie, treść oświadczeń przedsiębiorców wskazuje, iż nie tylko spotykali się oni przed złożeniem ofert w przedmiotowym postępowaniu przetargowym, ale dowodzi i tego, że mogli uzgadniać kwoty, jakie będą stanowiły ich oferty. Co więcej, dane zamieszczone w ww. tabeli nr 1 dot. zaproponowanych przez przedsiębiorców kwot wykonania zamówienia wskazują, że nie tylko doszło do uzgodnień, ale także i do ich realizacji.

- [45] Wskazane wyżej działania i zachowania przedsiębiorców jednoznacznie wskazują, że Mariusz Boral, Zygmunt Burdyński oraz Anna Skonieczko zawarli porozumienie polegające na ustalaniu warunków ofert oraz wzajemnych zachowań celem doprowadzenia do wyboru w trakcie danego postępowania przetargowego tego z ww. przedsiębiorców, który zaoferował najwyższą cenę, z możliwych do przyjęcia przez zamawiającego. Podkreślenia wymaga także fakt, iż również zamawiający zaobserwował, że działania stron postępowania nie mają charakteru przypadkowego, a wskazują na działania uzgodnione, domniemanie zawarcia porozumienia. Domniemanie to stanowi jedyny, logicznie wynikający z ustalonych faktów wniosek. Nie ma bowiem - w niniejszej sprawie - żadnego racjonalnego wytłumaczenia zachowania przedsiębiorców innego, niż zawarcie zmowy przetargowej. Dowód na istnienie praktyk uzgodnionych może być obalony, jeżeli przedsiębiorcy są w stanie dowieść, na podstawie racjonalnych przesłanek, że fakty uznane za niewytłumaczalne w inny sposób jak istnieniem zmowy, mogą być zadowalająco wyjaśnione w sposób nie odwołujący się do tego rodzaju praktyk¹². W trakcie prowadzonego postępowania przedsiębiorcy takich dowodów nie przedstawili, nie przywołali też racjonalnych argumentów, które wskazywałyby na brak uzgodnienia/porozumienia.

Wskazać również należy, że Prezes Urzędu nie jest związany stanowiskiem Prokuratury zajęтым w danej, rozpatrywanej sprawie. (...) *Ustawodawca przewidział bowiem zupełnie inne przesłanki stwierdzenia „winy” w sensie administracyjno-prawnym, stosowane w analizowanym przypadku na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, od warunków aktualizujących możliwość przedstawienia zarzutów o czyny naruszające prawo karne. W przeciwieństwie do postępowania antymonopolowego, ukierunkowanego na wykrywanie porozumień godzących w reguły konkurencji i w których obiektywna okoliczność bliskich związków pomiędzy przedsiębiorcami może być wystarczająca do nałożenia kary, warunkiem kontynuowania postępowania karnego jest stwierdzenie specjalnego zamiaru i celu przedstawicieli przedsiębiorcy utrudnienia konkretnych przetargów i to utrudnienia realnie zagrażającego interesom podmiotu zamawiającego*¹³.

W tych okolicznościach Prezes Urzędu uznał, że spełniona została przesłanka art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegająca na zawarciu

¹² Por. wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 28 marca 1984r. w sprawach połączonych 29 i 30/83 *CompagnieRoyaleAsturienne des Mines SA i SocieteRheinzink przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich* (Zb. Wyr. ETS 1984, 1679) za: *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej. Orzecznictwo, Tom 1, Orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z lat 1962-1989*, opracowanie i wprowadzenie A. Jurkowska, T. Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2004, s. 348.

¹³ Por. postanowienie Prokuratury Krajowej Mazowiecki Wydział Zamiejscowy w Warszawie, z dnia 30 czerwca 2016 r., sygn. akt PK V WZ Ds. 39.2016 (niepublikowane).

przez skarżonych porozumienia ograniczającego konkurencję, według zasad określonych w artykule 4 pkt 5 ww. ustawy.

- [46] W rozpatrywanej sprawie zakwestionowane przez Prezesa Urzędu porozumienie, nie podlega wyłączeniu spod zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, porozumienia ograniczające konkurencję polegające na uzgadnianiu przez przedsiębiorców przystępujących do przetargu warunków składanych ofert lub zachowania w toku przetargu nie podlegają wyłączeniu z uwagi na udział w rynku, określony w art. 7 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.
- [47] Przedmiotowe porozumienie nie podlega także wyłączeniu na podstawie przepisu art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Należy zważyć, że w myśl art. 8 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ciężar udowodnienia okoliczności uzasadniających wyłączenia indywidualne, określone w art. 8 ust. 1 ww. ustawy, spoczywa na przedsiębiorcy (stronie postępowania), co w niniejszej sprawie nie nastąpiło.
- [48] Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję jeżeli stwierdzi naruszenia m.in. zakazu określonego w art. 6 tej ustawy. Jednocześnie, w oparciu o przepis art. 10 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może nakazać zaniechanie stosowania praktyki jeżeli do czasu wydania decyzji nie została ona zaprzestana. W postępowaniu, które kończy niniejsza decyzja przedsiębiorcom postawiono zarzut zawarcia porozumienia, które dotyczyło określonego postępowania przetargowego. Zebrany w sprawie materiał nie dostarczył żadnych dowodów wskazujących na fakt zawarcia porozumienia przez skarżonych wcześniej, lub kontynuowania porozumienia po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego dotyczącego zamówienia na wykonanie usługi dwukrotnej mineralizacji pasów przeciwpożarowych. Z tych też powodów Prezes Urzędu uznał, że przedsiębiorcy stosowali praktykę ograniczającą konkurencję. Prezes Urzędu nie nakazał jednak zaniechania stosowania praktyki bowiem została ona zaprzestana z dniem 12 sierpnia 2014 r. W tym bowiem dniu Zamawiający zawarł z Zygmuntem Burdyńskim umowę o wykonanie zamówienia.
- [49] Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji na danym rynku właściwym. W rozpatrywanej sprawie Prezes Urzędu uznał, iż postępowanie przedsiębiorców w analizowanym przetargu wskazują jednoznacznie, iż działania tych wykonawców miały charakter uzgodniony i zaplanowany, a nie przypadkowy. W wyniku zawartego porozumienia zamawiający został przymuszony do zwiększenia kwoty środków publicznych, przeznaczonych na realizację zadania o ok. 83.000 zł.
- [50] Odnosząc się natomiast do argumentów przedsiębiorców, zawartych w pismach przekazanych po zapoznaniu się przez strony z dokonanymi ustaleniami Prezes Urzędu stwierdził, co następuje:
- Anna Skonieczko wskazała, iż swoją ofertą przygotowała samodzielnie, w oparciu o wyliczenia dokonane przez wykorzystanie wyceny zawartej w Katalogu Norm Czasu Dla Prac Leśnych Wykonywanych w Zagospodarowaniu Lasu, a także w oparciu o swoją wiedzę oraz długoletnie doświadczenie zawodowe.
- Prezes Urzędu nie kwestionuje, iż podstawę obliczeń/kalkulacji mogły stanowić wyceny katalogowe, przedsiębiorca miał jednak dostatecznie dużo czasu na przedstawienie sporządzonej kalkulacji, już na etapie postępowania

wyjaśniającego, a także i w trakcie właściwego, czego wcześniej nie uczynił, ani nie sygnalizował.

Ponadto, strona podniosła, że żaden z pozostałych przedsiębiorców/uczestników tego samego rynku nie był w stanie samodzielnie wykonać przedmiotowego zamówienia, ani też i zaoferować - oprócz DEWIZY i ELIMAR - pomocy w realizacji zadania, na co dowodem miały być złożone przez wybranych czterech przedsiębiorców oświadczenia.

Dowód: Oświadczenia złożone przez Edwarda Kisiela, Pawła Okraszewskiego, Adama Sikorskiego oraz Jolantę Leśniak [karta 519-522]

Skoro więc Anna Skonieczko, a także pozostałe strony postępowania, które wykonują usługi leśne od wielu lat, posiadają wiedzę i doświadczenie w tym przedmiocie uznały, iż żaden z nich nie może wykonać usługi w oparciu o własne zasoby, dlaczego nie przystąpiły do przetargu w konsorcjum, ale złożyły trzy niezależne, odrębne oferty? Odnosząc się do tak postawionej kwestii za w pełni zasadną należało przyjąć hipotezę, że przedsiębiorcy po to złożyli indywidualne oferty, aby łatwiej manipulować postępowaniem i jego wynikiem. Jako konsorcjum mogli w przetargu złożyć tylko jedną ofertę, co znacznie zmniejszyło szanse na uzyskanie zamówienia.

Podkreślić również należy, że wbrew przewidywaniom przedsiębiorców zamówienie, ostatecznie, zostało wykonane przez Zygmunta Burdyńskiego, praktycznie bez konieczności pomocy pozostałych stron postępowania. Jak również, że zamówienie nie było przez zamawiającego nierzetelnie wycenione, skoro zostało zrealizowane za najniższą, zaproponowaną cenę, ustaloną w wyniku postępowania przetargowego.

- Zygmunt Burdyński stwierdził, iż wygrał przetarg ponieważ złożył najkorzystniejszą/najniższą ofertę. Natomiast oferta Anny Skonieczko, jako najdroższa, nie mogła być przyjęta przez zamawiającego.

Zauważyć jednak należy, że oferta DEWIZY stała się najkorzystniejszą dopiero po wykluczeniu oferty złożonej przez ELIMAR. Ponadto, co zostało sygnalizowane już wcześniej, zgodnie z art. 94 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych, jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, zamawiający może wybrać ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert bez przeprowadzania ich ponownego badania i oceny.

Skoro przedsiębiorcy funkcjonują na rynku od lat i wielokrotnie brali udział w postępowaniach przetargowych, mają także i świadomość jaki skutki może odnieść odmowa podpisania umowy po wygraniu przetargu. W takim wypadku istnieje duża szansa na przekazanie zamówienia do realizacji kolejnemu wykonawcy, który złożył drugą najkorzystniejszą ofertę. Gdyby nie oferta Anny Rogowskiej, drugą mogła być oferta ROL-MED.

Zauważyć dodatkowo należy, że do uzupełnienia oferty została wezwana zarówno Aneta Rogowska jak i Anna Skonieczko. W takim układzie Anna Skonieczko nie mogła pozostawić swojej oferty nieuzupełnionej, w szczególności, że ewentualne braki oferty Anety Rogowskiej mogły spowodować wykluczenie z postępowania nie tylko ELIMAR, ale także i tego wykonawcy, a wówczas oferta ROL-MED byłaby drugą najkorzystniejszą ofertą, po ofercie DEWIZY.

- Zdaniem obu stron oferta ELIMAR nie była złożona „awaryjnie”, przed wszystkim dlatego, że obaj wykonawcy nie wiedzieli, iż Mariusz Boral zalega z opłacaniem składek ZUS.

- Zdaniem Prezesa Urzędu, Mariusz Boral nie był zainteresowany przetargiem. Nie jest również uwzględniony w wykazie uczestników rynku właściwego w sprawie, sporządzonym i przekazanym przez stronę Annę Skonieczko.

Dowód: Pismo Anny Skonieczko z dnia 4 października 2016 r. [karta 515-516]

Fakt pominięcia ELIMAR w gronie lokalnych oferentów usług leśnych wskazuje, że wykonawca ten nie jest uczestnikiem tego rynku, w ogóle, albo wykonuje takie usługi sporadycznie lub w bardzo ograniczonym zakresie. Nie posiada tym samym takiego doświadczenia, ani też wiedzy jak pozostali wykonawcy, w tym szczególnie DEWIZA i ROL-MED. Natomiast przedmiotowe zamówienia było wyjątkowe. Jak podkreśliła Anna Skonieczko, kwota przetargu przekraczała znacznie całość jej przychodów uzyskanych w roku ubiegłym a zakres prac do wykonania uzasadniał konieczność poszukanie *kooperantów gotowych użyć swoich zasobów celem jego realizacji*.

Gdyby Mariusz Boral był zainteresowany uzyskaniem zamówienia wówczas powinien wziąć udział chociażby w wizji lokalnej, aby móc ocenić rozmiar prac do wykonania, oszacować koszty i złożyć realną ofertę. Również fakt udziału w postępowaniu, mimo świadomości braków oferty wskazują, że przedsiębiorca ten nie zamierzał wykonać zamówienia, co najwyżej mógł przedstawić swoją ofertę tylko po to, aby ewentualnie doprowadzić do uzyskania i rzeczywistej realizacji zamówienia przez uczestników zmywy.

Ponieważ zamawiający nie żądał wnieśienia wadium od wykonawców, ewentualne nieuzupełnienie oferty nie skutkowało także utratą środków finansowych, co zgodnie z art. 46 ust. 4a. ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych jest możliwe, jeżeli wykonawca, w odpowiedzi na wezwanie i z przyczyn leżących po jego stronie, nie złoży oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu.

- Jak argumentował Zygmunt Burdyński, okolicznością wskazującą na brak porozumienia jest również fakt, iż ceny, o których wspominała Anna Skonieczko, w trakcie postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Szczecinku, nie są tożsame ze złożonymi ofertami. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż identyczny jest rząd wielkości tych kwot. Zgodnie z zeznaniem podejrzaney Anny Skonieczko: Mariusz Boral miał złożyć ofertę na najniższą kwotę około 400.000 zł, jego oferta wynosiła 476.280 zł. Zygmunt Burdyński miał złożyć ofertę na kwotę średnią tj. około 500.000 zł, cena w ofercie wynosiła 577.260 zł. Anna Skonieczko na kwotę powyżej 600.000 zł, a złożyła ofertę z ceną 685.800 zł.

Wprawdzie ostateczne ceny nie są identyczne, jak wymienione przez stronę, jednak na tyle zbliżone, zarówno co do kolejności (najwyższa-najniższa), jak i wysokości, że nie sposób uznać, iż strony nie znały swoich ofert, czy wręcz ich wzajemnie nie ustaliły. Ponadto Anna Skonieczko, zeznając, wskazywała jedynie na przybliżone ceny. W dniu składania wyjaśnień, nie musiała także dokładnie pamiętać jakie ceny ostatecznie zostały umieszczone w ofertach.

- Odnosząc się natomiast do wniosku Zygmunta Burdyńskiego o zwrócenie się do Inspektoratu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Drawsku Pomorskim o udzielenie informacji, czy konto płatnika Mariusza Borala, na dzień 29 lipca 2014 r., wykazywało zadłużenie Prezes Urzędu wyjaśnia, że w trakcie podjętych czynności wyjaśniających występował zarówno do ZUS jak i US o udzielenie informacji w sprawie. W wyniku tych działań ustalono, jednak jedynie, że ewentualne zaświadczenie potwierdza stan tylko i wyłącznie na dzień jego wydania.

Dowód: Pismo ZUS Inspektora w Drawsku Pomorskim, z dnia 23 lutego 2015 r. [karta 367]

Dowód: Pismo Naczelnika US w Drawsku Pomorskim, z dnia 27 lutego 2015 r.
[karta 368]

Mając na uwadze wszystkie okoliczności faktyczne sprawy orzeczono, jak w pkt I sentencji decyzji.

VI. KARY

[51] Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę stosującego praktykę ograniczającą konkurencję karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu, osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia umyślnie, czy też nieumyślnie. Treść art. 106 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jednoznacznie wskazuje więc na uzależnienie dopuszczalności nałożenia kary pieniężnej, za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję od spełnienia przesłanki *choćby nieumyślnego* naruszenia przepisów ustawy. W rozpatrywanej sprawie brak jest jednak postaw do uznania, iż działania uczestników zmywy przetargowej miały charakter nieumyślny, czyli przypadkowy, niecelowy, niezamierzony, nieplanowany.

Nie ulega wątpliwości, iż przedsiębiorcy Anna Skonieczko, Zygmunt Burdyński i Marusz Boral w związku z postępowaniem przetargowym, dot. zamówienia na usługę dwukrotnej mineralizacji pasów p.poż na terenie poligonu Jednostki Wojskowej w Drawsku Pomorskim, świadomie podjęli działania mające doprowadzić do uzyskania zamówienia przez uczestników porozumienia. Co więcej, dokonując uzgodnień co do wysokości cen w ofertach zmierzali do przejęcia zamówienia po cenie najwyższej z możliwych do przyjęcia przez Zamawiającego.

Warto także zwrócić uwagę na orzecznictwo europejskie odnoszące się do kwestii umyślności i świadomości popełnienia zakazanego występkę przeciwko regułom konkurencji. I tak np. w wyroku z dnia 14.12.2006 r. Sąd Pierwszej Instancji (obecna nazwa Sąd) w połączonych sprawach od T-259/02 do T-264/02 Raiffeisen Zentralbank Österreich AG i inni v. Komisja, uznał że *aby naruszenie reguł konkurencji można było uznać za popełnione umyślnie, nie jest konieczne, by przedsiębiorstwo było świadome naruszenia tych reguł. Wystarczy, że nie mogło nie zauważyć, że jego postępowanie miało na celu ograniczenie konkurencji na [...] rynku*¹⁴.

Stosownie do art. 111 tej ustawy przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień, skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy oraz okoliczności natury naruszenia przepisów ustawy, a także specyfikę rynku, na którym doszło do naruszenia.

[52] W punkcie I sentencji niniejszej decyzji stwierdzono stosowanie przez przedsiębiorców praktyki ograniczającej konkurencję, polegającej na zawarciu niedozwolonego porozumienia. Ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes Urzędu dokonał w pierwszym rzędzie oceny **natury stwierdzonego naruszenia**. Przedmiotowe porozumienie zawarte zostało między przedsiębiorcami działającymi na tych samych szczeblach obrotu towarowego, jest to więc tzw. porozumienie „horyzontalne”. Przedmiotem tego porozumienia było ustalanie warunków składanych ofert oraz uzgadnianie wzajemnych zachowań podejmowanych w toku prowadzonego postępowania przetargowego. W wyniku tego porozumienia wykonawcy tj. Mariusz Boral, Anna Skonieczko oraz Zygmunt Burdyński nie tylko ustalili ceny za wykonanie usługi dwukrotnej mineralizacji pasów przeciwpożarowych na poligonie jednostki wojskowej w Drawsku Pomorskim, ale również doprowadzili do wyboru oferty tego z nich/uczestników porozumienia, który zaoferował wyższą cenę. Bezpośredni skutek porozumienia mógł być odczuwalny przede wszystkim przez

¹⁴ Z. Jurczyk, *Kartele w polityce konkurencji Unii Europejskiej*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2012, s. 3324-325

zamawiającego usługę, który na skutek porozumienia uzyskał wyższą cenę wykonania zamówienia, niż gdyby została ona ukształtowana w wyniku swobodnego działania mechanizmu konkurencji.

- [53] Uwzględniając te okoliczności Prezes Urzędu zakwalifikował kwestionowane porozumienie jako bardzo poważne naruszenie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i przyjął jako podstawę do dalszego obliczania kary pieniężnej odsetek kwoty bazowej kary na poziomie ... % przychodów przedsiębiorców, uzyskanych w roku 2015.

Miarkując wysokość kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę również **specyfikę rynku oraz działalności przedsiębiorców**, a w szczególności strukturę rynku właściwego, na którym doszło do zawarcia porozumienia. Przede wszystkim uwzględniono okoliczność, iż rynek usług leśnych jest rynkiem konkurencyjnym, na którym nie występują istotne bariery wejścia. Z drugiej strony wzięto pod uwagę fakt, iż porozumienie między stronami zostało wprowadzone w życie, a także wywarło negatywne skutki na rynku. W wyniku porozumienia wykonawcy, tj. Mariusz Borał, Anna Skonieczko i Zygmunt Burdyński nie tylko uzgadniali ceny oferowane w przetargu na usługę dwukrotnej mineralizacji pasów p-poż., ale także uzgadniali i koordynowali swoje zachowanie w trakcie trwania postępowania dot. zamówienia publicznego, co skutkowało powierzeniem wykonania zadania jednemu z nich. Bezpośrednie, negatywne następstwa porozumienia były odczuwalne przede wszystkim przez zamawiającego, który ostatecznie podpisując umowę z wykonawcą usługi, zobowiązał się za realizację zamówienia zapłacić cenę wyższą od tej, która zostałaby ustalona jako wynik sprawnie funkcjonującego, niezakłóconego działaniami zmawiających się przedsiębiorców, mechanizmu konkurencji.

Uwzględniając powyższe, Prezes Urzędu zdecydował o obniżeniu przyjętej kwoty bazowej kary o 10%.

- [54] Prezes Urzędu wziął również pod uwagę przesłankę **długotrwałości** obowiązywania porozumienia i uznał, iż porozumienie to trwało przynajmniej w okresie do wszczęcia postępowania przetargowego tj. od ogłoszenia przetargu przez zamawiającego w dniu 16 lipca 2014 r., do osiągnięcia celu porozumienia w dniu 12 sierpnia 2014 r. poprzez zawarcie umowy o udzielenie zamówienia. Skoro zatem porozumienie trwało ok. jednego miesiąca to nie było ono długotrwałe, nie występuje więc konieczność podwyższenia kwoty bazowej wyliczanej kary.

- [55] Organ antymonopolowy rozważył także towarzyszące naruszeniu okoliczności obciążające i łagodzące. W ocenie Prezesa Urzędu zawarcie przedmiotowego porozumienia miało charakter **umyślny**. Zostało ono bowiem zawarte w określonym celu, który został osiągnięty. Strony, którym postawiono zarzut w postanowieniu o wszczęciu postępowania, świadomie podjęły działania zmierzające do osiągnięcia celu.

Wspólne spotkania, rozmowy i ustalenia, co do wysokości ofert, czy bezpośrednie zaangażowanie jednego z wykonawców w przygotowanie i sporządzenie oferty innego, nie mogą zostać uznane za działania bezwiedne, bezwolne, czy pozbawione określonego planu. Podejmowane, przez strony postępowania, czynności nie miały charakteru przypadkowego w szczególności, że przedsiębiorcy nie rozpoczynają działalności gospodarczej, ale funkcjonują na rynku od kilku lat i już wcześniej brali udział w postępowaniach przetargowych.

Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny przewidywać, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za niezgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 5 października 2010 r. (sygn. akt XVII Ama 106/08) stwierdził, iż: *Brak świadomości uczestniczenia w niedozwolonym porozumieniu w sytuacji, gdy powód jest profesjonalistą, świadczy o lekkomyślnym podejściu do*

prowadzonej działalności gospodarczej, bez zastanowienia się nad skutkami takiego postępowania.

Warto także zauważyć, że zmony przetargowe mają na tyle „typowy charakter”, iż w każdym wypadku występuje znikome prawdopodobieństwo nieumyślności popełnionych czynów. Uczestnicy porozumień, zazwyczaj mają świadomość naruszenia przepisów prawa, a ich działania mają charakter planowany i zamierzony. Stąd też, w rozpatrywanej sprawie, w pełni uprawnioną jest ocena, iż Mariusz Boral, Anna Skonieczko oraz Zygmunt Burdyński działali umyślnie, co uzasadnia podwyższenie kary ustalonej na poprzednim etapie o 20%. Ustalona w powyższy sposób kara kształtuje się na poziomie% przychodu przedsiębiorców.

[A] W oparciu o sprawozdanie PIT-36 ustalono, że Mariusz Boral z tytułu działalności prowadzonej na własne nazwisko osiągnął w roku 2015 przychód w wysokości ... zł, w związku z czym maksymalna kara, jaka mogłaby zostać nałożona na tego przedsiębiorcę, za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję, to ... zł. Prezes Urzędu nie stwierdził istnienia dodatkowych, innych niż wyżej rozpatrywane, przesłanek obciążających, skutkujących podwyższeniem kwoty kary lub też łagodzących, zezwalających na jej obniżenie. W świetle powyższych okoliczności wysokość kary, nałożonej na Mariusza Borala, za stosowanie praktyki orzeczonej w punkcie I sentencji decyzji, ustalono w kwocie 4.577 zł (słownie: cztery tysiące pięćset siedemdziesiąt siedem złotych), co stanowi ok. ...% jej maksymalnego wymiaru.

[B] Zgodnie ze sprawozdaniem PIT-36 Zygmunt Burdyński z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej osiągnął w roku 2015 przychód w wysokości ... zł, stąd maksymalna kara, jaka mogłaby zostać wymierzona przedsiębiorcy, za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję, to ... zł. Prezes Urzędu nie znalazł podstaw do zmiany ustalonej wcześniej kwoty bazowej kary, poprzez zastosowanie innych, niż wymienione wyżej przesłanek obciążających, czy łagodzących. Z tych też powodów wysokość kary, nałożonej na Zygmunta Burdyńskiego, za stosowanie praktyki orzeczonej w punkcie I sentencji decyzji, ustalono w kwocie 2.816 zł (słownie: dwa tysiące osiemset szesnaście złotych), co stanowi ok.% jej maksymalnego wymiaru.

[C] W oparciu o sprawozdanie PIT-36 ustalono, że Anna Skonieczko z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej osiągnęła w roku 2015 przychód w wysokości ... zł, stąd maksymalna kara, jaka mogłaby zostać nałożona na przedsiębiorcę, za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję, to zł. Także i w przypadku tego przedsiębiorcy Prezes Urzędu nie stwierdził istnienia dodatkowych, innych przesłanek obciążających, jak i łagodzących skutkujących zmianą ustalonej wcześniej kwoty bazowej kary. Uwzględniając wszystkie wymienione okoliczności, wysokość kary, nałożonej na Annę Skonieczko, za stosowanie praktyki orzeczonej w punkcie I sentencji decyzji, ustalono w kwocie 3.675, co stanowi ok. ...% jej maksymalnego wymiaru.

Podjmując decyzję o nałożeniu kar i określając ich wysokości Prezes Urzędu wziął pod uwagę wszystkie ww. okoliczności, jak i możliwości finansowe przedsiębiorców. Orzeczone kary powinny bowiem stanowić dolegliwość dla przedsiębiorcy, tak aby ich nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji. Z drugiej strony należy też podkreślić wymiar edukacyjny i wychowawczy zastosowanego środka oraz wyrazić nadzieję, że odniesie on spodziewany skutek na przyszłość. Poza wymiarem indywidualnym kary, należy zwrócić uwagę na jej wymiar ogólny, funkcję odstrasżającą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzone kary, wynoszące ok. 1 % przychodu przedsiębiorcy, są adekwatne do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec powyższego orzeczono, jak w **punkcie II** sentencji.

VII. KOSZTY POSTĘPOWANIA

[56] Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania.

Postępowanie w sprawie stosowania przez przedsiębiorców praktyki ograniczającej konkurencję zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I sentencji decyzji.

Ponadto, zgodnie z art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego organ administracji publicznej, jednocześnie z wydaniem decyzji, ustala w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia. Do kosztów postępowania zalicza się m.in. koszty doręczenia stronom pism urzędowych (art. 263 § 1 k.p.a.).

Prezes Urzędu w przedmiotowej decyzji uznał, że przedsiębiorcy dopuścili się stosowania praktyki ograniczającej konkurencję. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną. W związku

z powyższym postanowiono obciążyć przedsiębiorców kosztami postępowania w wysokości:

- 1) Mariusza Borala - 56,30 zł (słownie: pięćdziesiąt sześć złotych 30/100),
- 2) Zygmunta Burdyńskiego - 56,30 zł (słownie: pięćdziesiąt sześć złotych 30/100),
- 3) Annę Skonieczko - 56,30 zł (słownie: pięćdziesiąt sześć złotych 30/100).

W związku z tym orzeczono, jak w **punkcie III** sentencji niniejszej decyzji.

POUCZENIA:

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiszczyć w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie:

NBP O/O WARSZAWA 51101010100078782231000000.

Na podstawie art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 267) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyznaczył stronie termin 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na uiszczenie kosztów niniejszego postępowania w wysokości określonej w pkt III sentencji decyzji. Powyższą kwotę należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie:

NBP O/O WARSZAWA 511010101000787822 31000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 101), od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Kon-

kurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie III niniejszej decyzji, stosownie do art. 264 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 267), w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 81 ust. 5 tej ustawy i w związku z art. 479³² § 1 i § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 101), należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Roman Jarząbek
Dyrektor Delegatury UOKiK w Gdańsku